

ROMÂNIA

MINISTERUL PUBLIC PARCHETUL DE
PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI
JUSTIȚIE
DIRECȚIA NAȚIONALĂ ANTICORUPȚIE

SECȚIA DE COMBATERE A INFRAȚIUNILOR
ASIMILATE INFRAȚIUNILOR DE CORUPȚIE

Operator date 4472

Dosar nr. 527/P/2014

24.10.2016

verificat legalitatea și temeinicia
conf. art. 328 al.1 C.p.p. și art. 222 al.1 din OUG nr. 43/2002 modif.
Procuror șef secție, (...)

RECHIZITORIU
Anul 2016 luna octombrie ziua 24

Procuror (...) din cadrul Direcției Naționale Anticorupție – Secția de combatere a infracțiunilor asimilate infracțiunilor de corupție

Examinând actele și lucrările efectuate în dosarul cu numărul de mai sus privind pe inculpații:

- **Lumezeanu Adrian** cercetat în stare de libertate sub aspectul săvârșirii infracțiunii de abuz în serviciu cu consecințe deosebit de grave dacă funcționarul public a obținut pentru sine sau pentru altul un folos necuvenit prev. de art. 297 al. 1 Cod penal rap. la art. 13² din Legea 78/2000 cu modificările și completările ulterioare și art. 309 Cod penal cu aplicarea art. 5 Cod penal

- **Ilie Doina** cercetată în stare de libertate sub aspectul săvârșirii infracțiunii de abuz în serviciu cu consecințe deosebit de grave dacă funcționarul public a obținut pentru sine sau pentru altul un folos necuvenit prev. de art. 297 al. 1 Cod penal rap. la art. 13² din Legea 78/2000 cu modificările și completările ulterioare și art. 309 Cod penal cu aplicarea art. 5 Cod penal

- **Nedelcu Delia Mihaela** cercetată în stare de libertate sub aspectul săvârșirii infracțiunii de abuz în serviciu cu consecințe deosebit de grave dacă funcționarul public a obținut pentru sine sau pentru altul un folos necuvenit prev. de art. 297 al. 1 Cod penal rap. la art. 13² din Legea 78/2000 cu modificările și completările ulterioare și art. 309 Cod penal cu aplicarea art. 5 Cod penal

- **Pană Emil Ion** cercetat în stare de libertate sub aspectul săvârșirii infracțiunii de abuz în serviciu cu consecințe deosebit de grave dacă funcționarul public a obținut pentru sine sau pentru altul un folos necuvenit prev. de art. 297 al. 1 Cod penal rap. la art. 13² din Legea 78/2000 cu modificările și completările ulterioare și art. 309 Cod penal cu aplicarea art. 5 Cod penal

- **Iovan Florina** cercetată în stare de libertate sub aspectul săvârșirii infracțiunii de abuz în serviciu cu consecințe deosebit de grave dacă funcționarul public a obținut pentru sine sau pentru altul un folos necuvenit prev. de art. 297 al. 1 Cod penal rap. la art. 13² din Legea 78/2000 cu modificările și completările ulterioare și art. 309 Cod penal cu aplicarea art. 5 Cod penal

- **Iordache Nelu** cercetat în stare de libertate sub aspectul săvârșirii infracțiunii de complicitate la abuz în serviciu cu consecințe deosebit de grave dacă funcționarul public a obținut pentru sine sau pentru altul un folos necuvenit prev. de art. 48 al. 1 rap. la art. 297 al. 1 Cod penal, art. 13² din Legea 78/2000 cu modificările și completările ulterioare și art. 309 Cod penal cu aplicarea art. 5 Cod penal

EXPUN URMĂTOARELE

La data de 30.05.2014 Corpul de control al primului-ministru a sesizat Direcția Națională Anticorupție referitor la faptul că în urma unei acțiuni de control la Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România (*în continuare C.N.A.D.N.R.*) având ca obiectiv verificarea respectării dispozițiilor legale în legătura cu atribuirea, încheierea, modificarea și executarea contractului de lucrări nr.

617/05.09.2008 privind proiectarea și executarea obiectivului de investiții "Modernizare DN 67C Benghești – Sebeș, km 0+000 – km 148+414" (*în continuare contractul nr. 617/05.09.2008 pentru Modernizarea DN 67 C sau contractul nr. 617/05.09.2008*) au reieșit indicii ale săvârșirii de către reprezentanții C.N.A.D.N.R. – Direcția Regională Drumuri și Poduri Craiova (*în continuare D.R.D.P. Craiova*) a infracțiunii de abuz în serviciu cu consecințe deosebit de grave prev. de art. 297 al. 1 Cod penal rap. la art. 309 Cod penal.

Cercetările efectuate în cauză au relevat faptul că reprezentanții D.R.D.P. Craiova, încălcând principiile tratamentului egal și nediscriminării prevăzute în art. 2 al. 2 din OUG 34/2006 (dispoziții preluate în art. 2 al. 2 Legea 98/2016 privind achizițiile publice) au încheiat contractul de lucrări nr. 617/05.09.2008 cu S.C. (...) S.R.L. în alte condiții decât cele stabilite în documentația de atribuire cunoscută de operatorii economici interesați. Concret, față de documentația de atribuire, au modificat moneda la care se raporta contractul și au prevăzut în art. 18.1 (2) că plata se va face prin emiterea de bilete la ordin în euro, plătibile în lei la cursul BNR euro/leu valabil la data plății, transferând prin aceasta riscului valutar din sarcina S.C. (...) S.R.L., în sarcina C.N.A.D.N.R., cauzând celei din urmă un prejudiciu¹ în sumă de 45.798.769,92 lei reprezentând diferența de curs valutar dintre momentul emiterii biletelor la ordin și momentul plății lor (*pentru facturi emise în valoare de 1.364.053.725,36 lei s-a plătit suma de 1.409.852.495,28 lei*) și procurând totodată un avantaj patrimonial S.C. (...) S.R.L.

1. Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România S.A.

Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România S.A. s-a înființat prin O.U.G. 84/2003, ca urmare a reorganizării Regiei Autonome "Administrația națională a Drumurilor din România".

O.U.G. nr. 84/2003 a fost modificată prin O.U.G. 55/14.09.2016² privind reorganizarea C.N.A.D.N.R. și înființarea Compania Națională de Investiții Rutiere S.A. (*în continuare C.N.A.I.R.*).

Pentru claritatea expunerii faptelor, în prezentul rechizitoriu se va face în continuare referire la C.N.A.D.N.R. S.A.

C.N.A.D.N.R., dar și succesoarea sa, C.N.A.I.R. au fost organizate ca persoane juridice române de interes strategic național ce funcționează sub autoritatea Ministerului Transporturilor, pe baza de gestiune economică și autonomie financiară, având ca unic acționar statul. C.N.A.I.R. S.A. are ca responsabilități administrarea, exploatarea, întreținerea, modernizarea și dezvoltarea rețelei de drumuri naționale și autostrăzi de pe teritoriul României (responsabilități pe care le avea și C.N.A.D.N.R. S.A.).

¹ în baza contractului nr. 617/05.09.2008 au fost emise un număr de 48 de bilete la ordin. Întrucât perioada controlată de Corpul de control al primului-ministru a fost 2008 – 15.01.2014, prejudiciul de 35.112.284,11 lei la care se face referire în Raportul nr. 27/28.05.2014 întocmit în urma acțiunii desfășurate de echipa de control, a avut în vedere doar un număr de 22 de bilete la ordin a căror scadență fusese anterioară datei de 31.12.2013 (...).

Referitor la suma care a fost reținută ca prejudiciu, dintr-o eroare de calcul, C.N.A.D.N.R. a consemnat în adresa nr. 39532/07.07.2016 că diferența dintre valoarea plăților efectuate, 1.409.852.495,28 lei și valoarea facturilor emise, 1.364.053.725,36 lei este 44.642.656,40 lei. În urma efectuării operațiunii de scădere se constată că diferența este de 45.798.769,92 lei.

² O.U.G. 55/14.09.2016 privind reorganizarea C.N.A.D.N.R. S.A. și înființarea C.N.A.I.R. S.A. a fost publicată în M.Of nr. 758/28.09.2016

C.N.A.I.R. are în structura sa 7 subunități denumite direcții regionale de drumuri și poduri și un centru de studii și cercetare, fără personalitate juridică.

✓ C.N.A.D.N.R. – autoritate contractantă

Art. 3 lit. f din O.U.G. 34/2006 privind achizițiile publice definea contractul de achiziție publică ca fiind contractul cu titlu oneros, încheiat în scris între una sau mai multe autorități contractante, pe de o parte și unul sau mai mulți operatori economici, pe de altă parte, având ca obiect execuția de lucrări, furnizarea de produse sau prestarea de servicii, iar art. 8 lit. a prevedea că este autoritate contractantă orice organism al statului -autoritate publică sau instituție publică - care acționează la nivel central ori la nivel regional sau local.

Potrivit art. 1 al. 1 și 2 din O.U.G. 84/2003, C.N.A.D.N.R. S.A. este o persoană juridică de drept privat, cu capital integral de stat, fiind astfel o autoritate publică centrală în sensul art. 2 al. 1., lit. b teza finală din Legea 554/2004 privind contenciosul administrativ¹ și, în consecință, în cadrul procedurii de atribuire a contractului "Modernizare DN 67C Bengești – Sebeș, km 0+000 – km 148+414" trebuia să respecte legislația în domeniul achizițiilor publice.

2. Istoric DN 67C

Drumul Național 67C sau Transalpina este cea mai înaltă șosea din România și străbate județele Gorj, Vâlcea, Sibiu și Alba, traversând Munții Parâng de la sud la nord

Cunoscut inițial sub denumirea de "Poteca Dracului", drumul a fost o potecă de munte folosită de către păstorii din Mărginimea Sibiului pentru a traversa munții cu turmele de oi în Țara Românească.

În lucrarea "Istoria Olteniei supt austriaci", istoricul Constantin C. Giurescu amintește că în anul 1731 autoritățile austriece propuneau construirea unui drum transcarpatic pe traseul vechiului drum de transhumanță ce lega Transilvania de Oltenia.

Potrivit unor surse, la sfârșitul secolului XIX, în considerarea importanței economice pe care o avea pentru plasa Novaci², poteca utilizată în trecut de către păstorii ardeleni a fost amenajată după planurile întocmite de către un anume Aurel Diaconovici, de profesiune inginer, șeful Serviciului Tehnic al județului Gorj.

În perioada 1934-1939, în timpul domniei lui Carol al II-lea, Transalpina a fost refăcut din dispoziția acestuia, astfel, denumirea populară "Poteca Dracului" a fost înlocuită cu denumirea "Drumul Regelui". La inaugurare, în anul 1939, a participat însuși regele Carol al II-lea, însoțit de viitorul rege Mihai I, precum și primul-ministru Gheorghe Tătărescu și soția sa Arethia. Aceștia au parcurs întregul traseu al drumului la bordul unei mașini de teren, la volan aflându-se chiar regele Carol al II-lea.

3. Obiectivul de investiții "Modernizare³ DN 67C Bengești – Sebeș, km 0+000 – km 148+414"

Drumul național 67C Bengești – Sebeș a fost inclus în "Strategia rutieră pentru dezvoltarea serviciilor de transport pe perioada 2005 – 2015", avizată favorabil de Consiliului Tehnico - Economic de Avizare al Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului prin avizul nr. 12/18 din data de 03.05.2005 (...). În capitolul nr. 4 al acestui document intitulat "Obiective strategice privind dezvoltarea și modernizarea rețelei de drumuri naționale și autostrăzi", la punctul 4.2.1 (...) se prevede că în perioada 2005 – 2015 va fi continuată modernizarea drumurilor naționale prevăzute în anexa nr. 3, printre acestea aflându-se și DN 67C Bengești – Sebeș, cu o lungime de 148,410 km cu o valoare de 211.500.000 euro (...).

¹ v. și Decizia nr. 2117/2010 din data de 23.04.2010 a Înaltei Curți de Casație și Justiție –Secția de contencios administrativ și fiscal

² plasa era o subdiviziune administrativă a județului în perioada 1864-1950 compusă din mai multe comune având în fruntea ei un pretor

³ termenul de "modernizare", prin care se înțelege aducerea caracteristicilor tehnice ale drumului la nivelul cerut de standardele actuale a fost preferat termenului de "reabilitare" prin care se înțelege aducerea drumului la parametri inițiali și considerat necorespunzător (a se vedea "Strategia rutieră pentru dezvoltarea serviciilor de transport pe perioada 2005 – 2015", autor, C.N.A.D.N.R., ...)

În anul 2007 este elaborat studiul de fezabilitate¹ pentru obiectivului de investiții "Modernizare DN 67C Bengești – Sebeș, km 0+000 – km 148+414", (...) fiind studiate două variante de traseu, Varianta 1 în care s-a urmărit suprapunerea cât mai fidelă între traseul de drum proiectat și cel existent și Varianta 2 în care traseul existent este modificat. Prin documentul de avizare nr. 2977/18.12.2007 al Consiliului Tehnico-Economic al C.N.A.D.N.R. este avizat favorabil² proiectul tehnic în faza studiului de fezabilitate pentru obiectivul de investiții "Modernizare DN 67C Bengești – Sebeș, km 0+000 – km 148+414", în varianta 2, în care traseul existent este modificat, cu rezerva obținerii acordurilor necesare (...).

Potrivit devizului general privind cheltuielile necesare realizării obiectivului în varianta 2 de traseu³ întocmit de către elaboratorul studiului de fezabilitate, S.C. (...) S.R.L., s-a estimat că valoare totală a investiției, incluzând TVA, va fi 1.229.503.510 lei, respectiv 356.615.573 euro⁴(...).

Ulterior, Indicatorii tehnico-economici⁵ ai lucrării sunt avizați și de către Consiliul Tehnico-Economic al Ministerului Transporturilor⁶ (...).

Modernizarea DN67C Bengești – Sebeș a fost inclusă și într-un proiect de memorandum⁷ pentru demararea programului "Drumuri către destinații turistice" întocmit de către Ministerul Transporturilor, proiect care nu a obținut avizul Ministerului Economiei și Finanțelor cu principala motivare că prin susținerea lui se vor majora cheltuielilor bugetare și implicit a deficitului bugetar, întrucât C.N.A.D.N.R. este finanțată majoritar din surse financiare publice, astfel încât orice decizia asupra bugetului companiei are implicații asupra bugetului general consolidat (...).

Prin hotărârea nr. 2 din data de 10.03.2008 a Consiliului de Administrație al C.N.A.D.N.R. s-a aprobat, la pct. 10, s-a aprobat schimbarea limitelor DN 67C din administrarea D.R.D.P. Cluj, în administrarea D.R.D.P. Craiova, cu motivarea oficială a necesității derulării unitare a proiectului de modernizare a întregului drum (*hotărârea nr. 2/10.03.2008 a C.A., (...), proces-verbal al ședinței C.A. din data de 10.03.2008, (...), notă de prezentare, (...)*). (...), director la direcția juridică din cadrul C.N.A.D.N.R. la momentul respectiv și care, în această calitate a semnat nota de prezentare care a stat la baza hotărârii nr. 2 sus-amintite, își exprimă opinia că decizia administrării în întregime a DN 67C de către D.R.D.P. Craiova ar fi putut avea la bază și "natura obedientă" a inculpatului Lumezeanu Adrian care ocupa și atunci, ca și acum, funcția de director regional.

4. Procedura de achiziție publică

a) etapa premergătoare

În a doua jumătate a lunii ianuarie 2008 se încearcă demararea procedurii de achiziție pentru atribuirea contractului de execuție lucrări "Modernizare DN 67C Bengești – Sebeș", însă documentația

¹ **studiul de fezabilitate** reprezintă documentația tehnico-economică prin care se stabilesc principalii indicatori tehnico-economici aferenți obiectivului de investiții pe baza necesității și oportunității realizării acestuia și care cuprinde soluțiile funcționale, tehnologice, constructive și economice ce urmează a fi supuse aprobării (a se vedea în acest sens H.G. 28/09.01.2008)

² avizul nr. 2977/18.12.2007 al Consiliului Tehnico-Economic al C.N.A.D.N.R. există și în conținutul în care autoriza varianta 1 de traseu (...)

³ pentru varianta 1 de traseu s-a estimat că valoarea investiției necesare realizării obiectivului ar fi fost de 304.555.523 euro (document de avizare nr. 2977/18.12.2007 al Consiliului Tehnico-Economic al C.N.A.D.N.R., (...))

⁴ valoarea în euro a fost calculată la cursul valutar de 3,4477 lei/euro, valabil la data de 16.11.2007 (...)

⁵ se estima că durata de realizare a investiției va fi de 36 de luni, iar finanțarea se va face de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Transporturilor și alte surse legal constituite (...)

⁶ potrivit devizului general privind cheltuielile necesare obiectivului în varianta 2 de traseu, atașat avizului nr. 82/99 din data de 30.06.2008 al CTE din cadrul Ministerului Transporturilor, valoare totală a investiției este estimată la aceeași sumă de 1.229.503.510 lei, respectiv 346.593.000 euro, calculată la cursul valutar de 3,5474 lei/euro, valabil la data de 21.07.2008 (...)

Așadar, în decurs de aproximativ 8 luni, cursul valutar leu/euro a urcat cu 0,0997 lei, de la 3,4477 lei/euro la data de 16.11.2007, la 3,5474 lei/euro la data de 21.07.2008 determinând o diferență semnificativă, de 10.022.573 euro, la momentul conversiei în moneda euro a aceleiași sume de 1.229.503.510 lei.

⁷ memorandumul Ministerului Transporturilor nr. 1926/LO din data de 07.05.2008 având ca temă susținerea dezvoltării zonelor cu potențial turistic din punct de vedere al infrastructurii rutiere prin programul "Drumuri către destinații turistice"

necesară începerii procedurii este considerată incompletă¹ de către Direcția de Achiziții Publice din cadrul C.N.A.D.N.R., în sensul că nu sunt atașate toate documentele prevăzute de decizia 304/2007 a C.N.A.D.N.R. (...) care sesizează, printre altele, că obiectivul nu este cuprins în Programul achizițiilor publice pentru anul 2008 (...).

Ulterior conducerea C.N.A.D.N.R. întocmește adresa 93/3672/22.02.2008 prin care se dispune D.R.D.P. Craiova să contracteze, în anul 2008, lucrările pentru DN 67C în sistem credit - furnizor cu rambursare în perioada 2010-2013 (...). Din actele ridicate de la D.R.D.P. Craiova reiese că documentul a fost înregistrat la această unitate abia în data de 20.03.2008, când a fost trimis prin intermediul serviciilor de fax cu termen mai scurt de 2 ore și poartă viza de repartizare a inculpatului Lumezeanu Adrian precum și mențiunea "Atenție 67C!" (...)

În aceeași zi, prin adresa nr. 5544/20.03.2008 D.R.D.P. Craiova (...) răspunde că urmează să încheie un contract în sistem credit furnizor pentru obiectivul "Modernizare DN 67C Bengești – Sebeș", cu următorii indicatori tehnico-economici

- valoarea estimată a investiției: 1.229.503.510 lei cu TVA, respectiv 356.615.573 euro cu TVA, - valoarea rambursărilor defalcată pe fiecare an (excluzând costuri de finanțate)

	lei	euro
anul 2010	368.851.053	106.984.672
anul 2011	614.751.755	178.307.786
anul 2012	245.900.702	71.323.115
TOTAL (n.n.)	1.229.503.510	356.615.573

(se observă că suma valorilor rambursărilor estimate pentru fiecare an este în fapt suma estimată a investiției, ceea ce înseamnă că la acel moment voința era de a încheia contractul în moneda națională, indiferent care ar fi fost instrumentul de plată, compania urmând să plătească doar suma determinată înscrisă pe instrumentul de plată²).

Se întocmește un referat³ de necesitate (...) de către Serviciul de Investiții din cadrul Regionalei Craiova în data de 25.03.2008, iar pe 1.04.2008 se publică în SEAP anunțul de intenție.

Adunarea Generală a Acționarilor aprobă⁴ introducerea⁵ în lista de investiții și în programul multianual de investiții a obiectivului "Modernizare DN 67C Bengești – Sebeș" ulterior publicării anunțului de intenție, prin hotărârea nr. 4 din data de 9.04.2008 (...).

În vederea demarării procedurii de licitație au fost întocmite de către reprezentanții D.R.D.P. Craiova documentele prevăzute în decizia nr. 304/2007 a C.N.A.D.N.R. sus-amintită, respectiv notele justificative privind stabilirea criteriilor de atribuire (...), privind criteriile minime de calificare (...), privind estimarea valorii contractului (...), în aceasta din urmă arătându-se că valoarea estimată a contractului este de 883.311.540,34 lei fără TVA (1.051.140.733 lei inclusiv TVA) reprezentând echivalentul a 247.856.653,11 euro la un curs de 3,5638 lei/euro.

Valoarea estimată în lei va fi inclusă și în anunțul de participare publicat în SEAP.

¹ documentația prezentată era în realitate doar dintr-o notă de fundamentare nedată și neînregistrată întocmită de directorul general adjunct Întreținere, (...) (...), iar Direcția de Achiziții publice pune în vedere acestuia (...) că pentru demararea procedurii de licitație sunt necesare mai multe documente (indicarea sursei de finanțare, caiet de sarcini, aprobarea C.A. al C.N.A.D.N.R. inclusiv referitoare la modalitatea de finanțare, notă privind determinarea valorii estimative a contractului, etc)

² ex: executantul prezenta beneficiarului lucrării spre decontare o factură de 100 lei pentru care primea de la acesta în schimb, un bilet la ordin pe care era trecută tot suma de 100 lei. La scadență, executantul care emisese biletului la ordin trebuia să plătească suma înscrisă pe instrumentul de plată, adică 100 lei.

³ la dosar se regăsește și un alt raport de necesitate referitor la aceeași lucrare și întocmit de aceeași persoană înregistrat sub nr. 7904/22.04.2008 (...).

⁴ prin adresa C.N.A.D.R.R. nr. 93/7491 din data de 21.04.2008 se comunică D.R.D.P. Craiova că s-a aprobat contractarea în regim credit furnizor a lucrărilor de modernizare a DN 67C, în condițiile rambursării creditului în 5 ani începând cu anul 2011, în rate anuale egale (...)

⁵ în raportul reprezentanților Ministerului Transporturilor în AGA a C.N.A.D.N.R. privind ședința din data de 9.04.2008 se subliniază că "materialele pentru ședință au fost comunicate în timpul ședinței, conducerea companiei insistând asupra urgenței desfășurării acesteia", (...).

b) documentația de atribuire și chemarea la competiție

Anunțul de participare pentru atribuirea contractului de lucrări pentru modernizarea DN 67C Bengești – Sebeș, km 0+000 – km 148+414”, care marchează deschiderea procedurii de licitație, este transmis către SEAP la data de 6.05.2008 (...), iar termenul limită pentru depunerea ofertelor¹ este stabilit la 49 de zile, respectiv data de 23.06.2008 (...), **anterior obținerii avizului² Consiliului Tehnico-Economic al Ministerului Transporturilor** pentru efectuarea investiției cu indicatorii tehnico-economici stabiliți.

Termenul pentru depunerea ofertelor va fi prelungit succesiv însă, până la data finală de 17.07.2008, datorită contestațiilor³ pe care operatorii economici interesați le-au făcut împotriva condițiilor de participare impuse precum și a solicitărilor de clarificare a documentației de atribuire.

În speță, într-o primă fază termenul pentru depunerea ofertelor se prelungește până la data de 07.07.2008 ca urmare a unei contestații depuse de către societatea (...) împotriva condițiilor de participare din documentația de achiziție, contestație admisă de C.N.S.C. (*Decizia nr. 2274/C3/2042 din data de 30.05.2008 a C.N.S.C., (...) , adresa nr. 10750/03.06.2008 a D.R.D.P. Craiova prin care li se comunică tuturor operatorilor modificarea termenului de depunere a ofertelor ca urmare a admiterii contestației, (...), anunț de tip erată nr. 2870/12.06.2008 la anunțul de participare 51431/07.05.2008, (...)*).

Termenul pentru depunerea ofertelor a mai fost prelungit o dată până la data de 17.07.2008 (...), ca urmare a depunerii contestației de către S.C. (...) S.R.L. cu privire la faptul că autoritatea contractantă a modificat caietul de sarcini prin adresa nr. 12081 /20.06.2008 a D.R.D.P. Craiova prin care a răspuns operatorilor economici interesați la diverse solicitări de clarificare, precizând totodată că se licitează varianta 2 de traseu (...), considerând că a fost modificat caietul de sarcini, iar timpul rămas până la expirarea termenului pentru depunerea ofertelor nu-i permite să mai facă acest lucru. Deși contestația a fost respinsă prin decizia nr. 2914/C3/2774 din data de 04.07.2008 a C.N.S.C. (...), din actele ridicate de la D.R.D.P. Craiova **reiese că a existat o încurcătură, o inadverență cu privire la varianta de traseu cu privire la care se organiza licitația.**

Astfel, S.C. (...) S.R.L. solicită prin adresa înregistrată la Regionala Craiova sub nr. 11373/12.06.2008 să se clarifice, printre altele, care variantă de traseu se va licita. Aceasta din urmă transmite solicitările S.C. (...) S.R.L. către elaboratorul studiului de fezabilitate, S.C. (...) S.R.L.

S.C. (...) S.R.L. răspunde că varianta care se licitează este varianta 1, cea în care se respecta traseul inițial (*adresă S.C. (...) S.R.L. nr. 11727/17.06.2008, (...)*). **Mai mult, Regionala Craiova primește de la Consiliul Tehnico-Economic al C.N.A.D.N.R., prin fax, documentul de avizare nr. 2977/18.12.2007 cu un conținut diferit de cel cunoscut în sensul că era avizată varianta 1 de traseu (a se vedea în acest sens adresa nr. 12010/20.06.2008 prin care D.R.D.P. Craiova solicită lămurir¹ cu privire la acest aspect Consiliului Tehnico-Economic al C.N.A.D.N.R., (...)).**

Acest document de avizare, cu același număr, însă privind varianta 1 de traseu există în materialitatea sa (...) *”Problema cu 67C”*, precum și posibilitatea anulării licitației din această cauză, i-au fost semnalate inculpatul lordache Nelu, administratorul S.C. (...) S.R.L., de către (...), un apropiat al său și angajat al societății, (...).

Convorbirile surprind hotărârea celor doi de a acționa pentru a preîntâmpina o eventuală anulare a licitației **”să de o amânare, (...), dar nu anulare”**

¹ potrivit art. 74 din O.U.G. 34/2006, în forma în vigoare la acel moment, licitația deschisă se inițiază prin transmiterea spre publicare în SEAP, după caz și în Jurnalul Uniunii Europene, a unui anunț de participare prin care se solicită operatorilor economici interesați depunerea de oferte. Termenul între transmiterea către SEAP a anunțului de participare și data limită până la care se pot depune oferte de către operatorii economici interesați este de minim 52 de zile (art. 75 al. 1). Pentru a beneficia de reducerea acestui termen, până la 36 de zile, art. 52 al. 1 din același act normativ prevede că autoritatea contractantă are obligația de a transmite spre publicare un anunț de intenție.

² avizul CTE al MT poartă nr. 82/99 din data de 30.06.2008 (...)

³ depunerea contestației în fața Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor din cadrul Autorității Naționale pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice, în continuare C.N.S.C. suspendă de drept procedura de atribuire până la soluționarea contestației, iar perioada de suspendare atrage prelungirea, în mod corespunzător a oricărei perioade afectate prin suspendare (*a se vedea art. 277 al. 1, 2 din OUG O.U.G. 34/2006, în forma în vigoare la acel moment*)

(...)

Documentația de atribuire întocmită prevedea (...), printre altele că procedura aleasă este licitația deschisă¹, sursa de finanțare a contractului era programul multianual de investiții în sistem credit-furnizor în condițiile rambursării creditului în 5 ani începând cu anul 2011, în rate anuale egale, prevedere care va fi ulterior modificată în sensul că rambursarea creditului se va face în rate trimestriale egale, în același termen de 5 ani cu începere din 2011 (...), durata execuției a lucrărilor este de 36 de luni de la emiterea ordinului de începere a lucrărilor, criteriul de atribuire era cea mai avantajoasă ofertă economică în care ponderea factorilor de evaluare erau:

- valoarea ofertei 70%
- durata de execuție 15%
- durata de garantare 15%

Unul dintre criteriile de calificare prevedea că ofertantul trebuie să facă dovada că are resurse financiare pentru a realiza cash flow-ul² de execuție, fie prezentând un înscris din care să reiasă acordul de principiu al unei bănci finanțatoare privind încheierea unui contract de finanțare a execuției lucrării prin sistem credit-furnizor, fie un extras de cont care să facă dovada că are acces la o sumă de bani egală cu valoarea ofertată, inclusiv TVA.

Parte integrantă a documentației de atribuire era și un **model de contract impus** de autoritatea contractantă (...). Referitor la acesta, se menționa că ofertantul trebuie să-l prezinte semnat și ștampilat de el în alb, ceea ce presupunea în mod evident, aderarea la clauzele pe care acesta le conținea.

Contractul definea noțiunea de credit – furnizor ca fiind creditul prin care executantul realizează lucrările pe baza împrumutului în bani pe care îl primește de la o bancă pe o perioadă determinată sau a disponibilităților de care dispune.

În limbaj nepretențios, creditul – furnizor presupune că executantul realizează lucrarea cu banii lui pe care fie îi are din resursele proprii, fie provenind dintr-un împrumut, iar plata pentru lucrarea executată este amânată. Ex, cazul în speță când contractul de încheie în 2008, iar plata urmează să se facă eșalonat, începând cu anul 2011.

Ca o "asigurare" a faptului că va face plata, beneficiarul lucrării îi dă executantului un alt instrument de plată, bilet la ordin, ordin de plată, etc, instrument în baza căruia acesta își va și primi banii.

✓ **Despre instrumentul de plată folosit în contract**

Contractul atașat documentației de atribuire a obiectivului "Modernizarea DN67C Bengești – Sebeș" nu cuprindea nici o mențiune referitoare la instrumentul de plată folosit pentru garantarea plăților. La solicitările³ operatorilor economici interesați (...) de clarificare a documentației de atribuire, tocmai în legătură cu folosirea biletului la ordin, D.R.D.P. Craiova răspunde prin adresa nr. 12104/23.06.2008 că **"în documentația de atribuire nu se menționează utilizarea instrumentului de plată - bilet la ordin"** (...).

După emiterea acestei adrese care a fost comunicată tuturor celor care achiziționaseră documentația de atribuire, în data de 10.07.2008, prin adresa nr. 13295 (...) reprezentanții D.R.D.P. Craiova simt nevoia să întrebe pe cale ierarhică, care este instrumentul de plată a cărui folosire este agreată de C.N.A.D.N.R. în cazul contractului privind modernizarea DN 67 C (...).

Adresa este trimisă prin fax cu mențiunea că răspunsul comportă urgență având în vedere că deschiderea ofertelor va avea loc în data de 17.07.2008 (...). Răspunsul C.N.A.D.N.R. a venit tot prin fax, a doua zi, 11.07.2008, și a fost în sensul că utilizarea biletului la ordin este agreată ca modalitate de plată (...).

¹ licitația deschisă reprezintă procedura de atribuire a contractului de achiziție publică la care orice operator economic interesat are dreptul de a depune ofertă (Ordinul A.N.R.M.A.P. nr. 155/2.10.2006).

² sold, diferență dintre încasările și plățile curente ale unei întreprinderi

³ S.C. (...) S.R.L. supune atenției autorității contractante faptul că băncile impun o **perioadă maximă de scontare a biletelor la ordin de 18 luni**, ceea ce este în contradicție, arată operatorul economic, cu prevederile din fișa de date a achiziției din care reiese că rambursarea creditului se va face abia începând cu anul 2011 (...).

S.C. (...) S.R.L. **întrebă neocolit dacă situațiile de plăți** însușite de autoritatea contractantă și facturate de executant **pot fi garantate cu bilete la ordin cu scadența la termenele prevăzute** în fișa de date a achiziției (...)

Au existat așadar, două adrese: **una**, din data de 23.06.2008 aparținând D.R.D.P. Craiova prin care li se comunica societăților interesate de licitație că în documentația de atribuire nu se menționează utilizarea ca instrument de plată a biletului la ordin, iar **a doua**, venită de la C.N.A.D.N.R., în data de 11.07.2008 în care se afirma contrariul. Această a doua adresă a fost **comunicată**¹ societăților care achiziționaseră documentația de atribuire abia în data de 14.07.2008, **cu 3 zile**² înainte de expirarea termenului limită pentru depunerea ofertelor (...).

Mai trebuie observat faptul că două dintre solicitările de lămurire la care D.R.D.P. Craiova face referire în adresa către C.N.A.D.N.R., respectiv ale S.C. (...) S.R.L. și S.C. (...) S.R.L., au stat la baza emiterii și a primei adrese. Acestea două, împreună cu o altă solicitare a (...) LTD privind aceleași aspecte ale utilizării sau nu a biletului la ordin semnalate anterior de cele două societăți (*primită de instituție, potrivit rezoluției directorului regionale, Lumezeanu Adrian, în data de 10.07.2008*) au fost înaintate prin fax C.N.A.D.N.R. în data de 11.07.2008 (...).

Este adevărat că prima adresă nu spune hotărât că nu se folosesc biletele la ordin ca instrument de plată, însă alt înțeles formulării folosite în răspuns, "**în documentația de atribuire nu se menționează utilizarea instrumentului de plată - bilet la ordin**", e greu să fie dat. Iar dacă a fost într-adevăr o necunoscută și pentru reprezentanții D.R.D.P. Craiova, ne întrebăm de ce nu au lămurit-o mai grabnic, ci după aproape trei săptămâni și cu doar câteva zile înainte de expirarea termenului pentru depunerea ofertelor

Biletul la ordin³ are avantajul de a fi titlu executoriu, de a putea fi avalizat și girat caz în care, dacă nu se stipulează contrariul, girantul rămâne obligat către giratar (*a se vedea Legea 58/1934, modificată, Norma-cadru a B.N.R. nr. 6/1994*)

Faptul că (...) LTD și S.C. (...) S.R.L. au depus ofertele în chiar ultima zi a termenului, nu înseamnă că alți operatori economici, care eventual au fost descurajați de adresa 12104/23.06.2008 a D.R.D.P. Craiova, ar fi putut să-și întocmească propunerile tehnică și financiară în doar 3 zile. Amintim în acest sens contestația (...) pe care S.C. (...) S.R.L. a depus-o la C.N.S.C. și în care arăta, în esență, că nu-și poate elabora oferta într-un termen de **câteva zile**, calculate ca fiind **17 la număr**, respectiv din data de

¹ răspunsul C.N.A.D.N.R. a fost primit vineri, 11.07.2008 și a fost expediat către societăți luni, 14.07.2008

² inițial adresa a conținut o eroare, fiind datată 14.05.2008, eroare care a fost corectată pe exemplarul original după comunicarea către societățile interesate, însă din comunicările de fax reiese că adresa le-a parvenit fără dubiu în data de 14.07.2008 (...)

³ biletul la ordin și cambia sunt titluri de credit negociabile și instrumente de plată care constata obligația asumată de către debitor de a plăti la vedere sau cu o scadență fixată, beneficiarului sau la ordinul acestuia, o sumă de bani determinată (*pct. 2 din norma-cadru a B.N.R. nr. 6/8.03.1994*).

potrivit pct. 490, biletul la ordin este un titlu de credit sub semnătură privată care pune în legătură în procesul creării sale două persoane: subscriitorul sau emitentul și beneficiarul. Biletul la ordin poate circula prin gir sau cesiune de creanță (*pct. 81, 83 rap. la pct. 510*), iar girarea către o societate bancară poartă denumirea de scontare și constituie o modalitate prin care posesorul biletului la ordin își poate procura prin gir bani, mai înainte de scadență (*pct. 92 rap. la pct. 510*). Transmiterea biletului la ordin prin gir are ca efect transmiterea către giratar a tuturor drepturilor izvorând, din titlu, în mod autonom, astfel că debitorul nu îi va putea opune giratarului excepțiile personale pe care le-ar putea ridica contra girantului (*pct. 106 rap. la pct. 510*).

Norma-cadru a B.N.R. nr. 6/8.03.1994 este dată pe baza Legii 58/1934, pe care o și explică.

Legea 58/1934, modificată prevede în art. 61 rap. la art. 106 că biletul la ordin are valoare de titlu executor pentru capital și accesorii.

Principala diferență dintre cambie și biletul la ordin este că în cazul cambiei sunt puse în legătură trei persoane, trăgătorul (cel care emite titlul), trasul (debitorul) și beneficiarul, pe când biletul la ordin pune în legătură doar emitentul titlului și beneficiarul. Pct. 3 al normei-cadru amintite prevede că instituțiile de credit abilitate să desfășoare activitate bancară în România, pot face comerț cu cambii sau bilete la ordin, luându-și toate măsurile care pot apărea pe parcursul derulării activităților bancare specifice acestei.

Cecul este de asemenea titlu executoriu (*art. 53 din Legea 59/1934, modificată*). **Cecul nu poate fi tras, însă, decât asupra unei societăți bancare.** Cu toate acestea, cecul tras și plătit în străinătate este valabil ca cec, chiar dacă trasul nu este o societate bancară (*art. 3 din Legea 59/1934, modificată*).

Ordinul de plată nu este titlu executoriu, nu poate fi avalizat sau girat (Regulament nr. 2 din 23.feb.2005 al B.N.R.)

20.06.2008 (data comunicării adresei despre care consideră că a modificat caietul de sarcini, (...)) până în data de 07.07.2008 (data limită¹ pentru depunerea ofertelor, (...)).

✓ Despre moneda contractului și ajustarea prețului

Am arătat momentul la care s-a stabilit că biletul la ordin este instrument de plată agreat pentru efectuarea plăților în cadrul contractului DN 67 C Bengești – Sebeș și anume în data de 11.07.2008, iar adresa prin care C.N.A.D.N.R. stabilea acest lucru a fost comunicată societăților interesate în data de 14.07.2008, **cu trei zile înainte** de deschiderea ofertelor.

Această adresă a C.N.A.D.N.R. nr. 93/12798/11.08.2008, înregistrată la D.R.D.P. Craiova sub nr. 13497/11.07.2008 (...), **nu conținea nici o mențiune cu privire la moneda** în care biletele la ordin urmau a fi emise. **Contractul atașat documentației de atribuire și pe care l-au cunoscut și la care au avut acces toți operatorii economici, conținea, însă, în art. 4.2 prevederea că achizitorul se obligă să plătească prețul în lei², fără a se specifica echivalentul în euro, iar în art. 27 pct. 2, prevederea potrivit căreia moneda contractului este moneda română – leu.**

Așadar, biletele la ordin urmau să fie emise în moneda națională, în lei. (...).

La punctul 4 lit a) din prezentul rechizitoriu subliniam că în adresa nr. 5544/20.03.2009 a D.R.D.P. Craiova (...) ce cuprinde indicatorii tehnico-economici în care se intenționa să se încheie contractul în sistem de finanțare credit-furnizor pentru obiectivul "Modernizare DN 67C Bengești – Sebeș", se estima că valoarea investiției urma să fie de 1.229.503.510 lei cu TVA, respectiv 356.615.573 euro cu TVA, iar valoarea însumată a rambursărilor pentru fiecare an era aceeași cu suma estimată, ceea ce se putea realiza doar dacă moneda în care se emiteau biletele la ordin era leul, caz în care beneficiarul lucrării trebuia să plătească la scadență doar valoarea înscrisă pe titlul de credit.

Fiind un contract în care durata de execuție se întindea pe o perioadă relativ lungă, 36 de luni, s-a prevăzut la **art. 19** cu denumirea marginală "**Ajustarea prețului**", posibilitatea corectării prețului în raport de indicele prețurilor de consum³ publicat de Institutul Național de Statistică (*implicit față de rata inflației*). Autoritatea contractantă, **a luat în calcul posibilitatea devalorizării monedei naționale și a introdus o clauză care apără de acest risc executantului lucrării (...)**, știu fiind faptul că indicele prețurilor de consum este un factor economic care influențează cursul valutar.

Dacă indicele general al prețurilor și tarifelor scade, aceasta înseamnă o creștere a puterii de cumpărare a monedei naționale, ceea ce se reflectă în creșterea raportului de schimb al monedei naționale față de o altă monedă cu care se compară, respectiv o influență favorabilă asupra cursului de schimb.

În caz contrar, creșterea indicelui general al prețurilor și tarifelor va avea o influență nefavorabilă asupra raportului de schimb, moneda națională pierzând din puterea de cumpărare.

c) derularea procedurii de atribuire

Din actele aflate la dosar reiese că documentația de atribuire a lucrării a fost achiziționată de 26 de operatori economici, însă doar doi dintre ei au depus și oferte pentru încheierea unui contract, (...) LTD și S.C. (...) S.R.L.

Deschiderea ofertelor a avut loc în data de 17.07.2008, orele 10:30, la sediul autorității contractante. Componenta comisiei de evaluare a fost stabilită anterior, prin decizia nr. 120/10.07.2008 (...). Din procesul-verbal de deschidere a ofertelor (...) reiese că reprezentanții Ministerului Transporturilor desemnați să facă parte din comisie au fost înlocuiți de reprezentanți ai autorității contractante desemnați ca membri de

¹ așa cum fusese modificată prin adresa nr. 10750/03.06.2008

² aspectul nu este contestat nici în adresa C.N. din data de 03.09.2008 prin care se recomandă D.R.D.P. Craiova să analizeze posibilitatea emiterii biletelor la ordin în euro (...)

³ **indicele prețurilor de consum (IPC)** este un indicator economic ce măsoară evoluția, în ansamblu a prețurilor mărfurilor cumpărate și a tarifelor serviciilor utilizate de către populație într-o anumită perioadă față de o perioadă anterioară. **IPC reprezintă o modalitate de calcul mai eficientă a ratei inflației** (rata lunară inflației, de exemplu, reprezintă creșterea prețurilor de consum într-o lună față de luna precedentă) a se vedea site-ul Institutului Național de Statistică, www.insse.ro.

rezervă, astfel, comisia de evaluare fiind compusă din Lumezeanu Adrian, (...), (...), Pană Emil Ion, (...), (...) și (...) și Nedelcu Delia-Mihaela în calitate de secretar.

Au fost deschise propunerile financiare depuse de cele două societăți și s-a constatat că (...) LTD a propus un preț de 193.914.192 euro fără TVA la care acorda un discount¹ de 17,5%, valoarea ofertei finale fiind de 159.979.208 euro fără TVA, echivalentul în lei a 570.133.901,47 lei la un curs euro/lei de 3,5638 lei.

La observațiile reprezentantului S.C. (...) S.R.L. referitoare la faptul că oferta financiară a (...) LTD nu precizează costurile creditului-furnizor, deși exista o scrisoare de interes din partea unei bănci finanțatoare, (...) LTD răspunde prin adresa din data de 21.07.2008 (...), în sensul că din scrisoarea de băncii reiese că este interesată să finanțeze proiectul a cărui valoare se ridică la suma de 250 mil. euro, iar diferența dintre oferta financiară de aprox. 160 mil. euro și suma de 250 mil. euro îl reprezintă costul creditului-furnizor (a se vedea și scrisoarea de interes din partea (...) bank, (...))

În procesul-verbal de deschidere a ofertelor se consemnează și că (...) LTD a prezentat contractul cadru semnat cu mențiunea "contractul trebuie îmbunătățit și particularizat tipului de finanțare aplicabil" (...)

S.C. (...) S.R.L. a propus un preț de 212.953.372,04 euro fără TVA, echivalentul² a 758.923.227,28 lei la care se adăuga costul creditului-furnizor³ în sumă de 132.523.448,60 euro, echivalentul în lei a 472.287.066,13 lei, anexând și o copie⁴ a unei oferte indicative⁵ datate 20.06.2008 a cărei emiteră era atribuită (...) precum și un grafic de eşalonare a biletelor la ordin cuprinzând și costurile de finanțare, pe care este aplicată doar ștampila S.C. (...) S.R.L. (...).

✓ Despre oferta financiară depusă de S.C. (...) S.R.L.

Trebuie făcută încă de la început distincția între oferta financiară, pe de o parte, care cuprinde o serie de documente referitoare la cantitatea, felul, prețul pe unitate, timpurile de execuție a lucrărilor (și care toate erau exprimate doar în lei în oferta financiară a S.C. (...) S.R.L., (...), spre deosebire de oferta financiară a (...) LTD, în care actele sunt exprimate în euro, (...)), precum și dovada faptului că ofertantul are la dispoziție mijloace financiare pentru a susține execuția lucrărilor pe întreaga perioadă ofertată, conform cerințelor din documentația de atribuire (fișa de date a achiziției) și, pe de altă parte, oferta de finanțare a băncii. Relația dintre cele două fiind ca de la întreg la parte. Cea dintâi o include pe cea de-a doua.

Din fișa de date a achiziției reiese că ofertantul trebuia să prezinte acordul de principiu al unei bănci finanțatoare privind încheierea unui contract de finanțare a execuției lucrării pentru a avea o ofertă financiară conformă, care să îndeplinească cerințele de calificare. Însă, S.C. (...) S.R.L. depune în copie, un înscris intitulat "Ofertă indicativă" datat 20.06.2008 a cărei emiteră a fost atribuită (...) S.A.,

La o simplă privire asupra acestuia se observă că din josul primelor două pagini lipsește semnătura reprezentantului băncii precum și că documentul nu constituie un angajament al băncii că va finanța tranzacția⁶, ci reprezintă doar un act de negociere, care, dacă ar fi fost acceptat, ar fi putut constitui baza unui acord de principiu pentru finanțarea obiectivului de investiții. Aceasta este și rațiunea pentru care banca adresează clientului rugămintea de a confirma, prin semnătură, acceptarea ofertei făcute (a se vedea ultima mențiune scrisă la finalul înscrisului).

¹ discountul de 17,5% era prevăzut într-un plic anexat ofertei inițiale și pe care era menționat "a nu se deschide înainte de 17.07.2008, orele 10:30". În procesul-verbal de deschidere a ofertelor se consemnează că discountul reprezintă o ofertă alternativă și nu este acceptată, însă ulterior se cer lămuriri de la Biroul de Consultații Tehnice din cadrul A.N.R.M.A.P. care răspunde că oferta poate fi luată în considerare (...)

² cursul de schimb euro/lei la care s-a calculat echivalentul a fost același, 3,5638 lei

³ din fișa de date a achiziției (...) reiese că valoarea minimă a creditului furnizor trebuie să fie egală cu valoarea ofertată la care se adaugă TVA precum și costul creditului-furnizor

⁴ documentul denumit "ofertă indicativă" din data de 20.06.2008 a cărei emiteră a fost atribuită (...) S.A. a fost depus în copie, în original fiind aplicată doar ștampila S.C. (...) S.R.L. În acest sens lucrătorul de poliție judiciară a întocmit un proces-verbal (...)

⁵ oferta indicativă este o ofertă care nu angajează banca și reprezintă un act de negociere între acesta și client. Finanțarea efectivă se va face doar după câștigarea licitației de către client.

În sistemul credit-furnizor, în faza de licitație, nici nu ar fi recomandabil ca banca să se angajeze ferm că va finanța o lucrare întrucât nu se cunoaște dacă cel față de care s-a angajat va fi câștigătorul licitației.

⁶ pe prima pagină a documentului se menționează că informațiile conținute nu constituie un angajament al băncii de a finaliza tranzacția (...)

La finalul documentului există un spațiu anume marcat prin scrierea "Confirmăm acceptarea prezentei oferte, (...) SRL" unde ar fi trebuit aplicată semnătura reprezentantului societății, semnătură care nu există¹, ceea ce înseamnă că înscrisul a rămas la stadiul de ciornă, iar la licitația privind obiectivul de investiții "Modernizare DN 67C Bengești - Sebeș", S.C. (...) S.R.L. nu a avut documentația completă (în acest sens și adresa nr. 20/18.02.2014 a (...) potrivit căreia oferta indicativă cu privire la care i se cer lămuriri, nu i-a fost comunicată de către S.C. (...) S.R.L. și nu a avut cunoștință despre forma în care propunerea băncii de aranjare a finanțării a fost depusă în cadrul procedurii de atribuire, (...)).

Mai mult decât atât este faptul că acest **înscris este și fals**. Cu aceeași adresă, nr. 20/18.02.2014 (...) comunică faptul că nu este emitentul înscrisului intitulat "ofertă indicativă" datat 20.06.2008 în forma și conținutul celei prezentate de Corpul de Control al Primului Ministru și atașează o copie a documentului autentic (...).

Analizând comparativ cele două înscrise aflate la dosar, operațiune pe care o realizează și însăși (...) se constată că în pagina a doua a înscrisului anexat ofertei financiare depuse în cadrul procedurii de licitație de către S.C. (...) S.R.L. **a fost modificată valoarea totală a biletelor la ordin** pe care banca era dispusă să le sconteze² de la 248.000.000 euro, la 390.000.000 euro, iar prevederea "BO vor fi emise în pachete a câte 10 bilete la ordin cu valori egale având scadențe succesive trimestriale" din paragraful "Evidențiate prin:" a fost înlocuită cu "scadența biletelor la ordin va fi între anii 2011-2015 în rate trimestriale egale". În documentul pus la dispoziție de către (...) această a doua pagină pe care au fost făcute modificări este semnată spre neschimbare de către reprezentantul băncii, semnătură care lipsește în documentul plâsmuit atașat ofertei financiare a S.C. (...) S.R.L..

Pe paginile următoare, care nu au fost modificate, apare semnătura băncii.

Graficul de eșalonare a biletelor la ordin cuprinzând costurile de finanțare, anexat "Ofertei indicative", nu a fost, de asemenea, cunoscut de către (...), astfel încât să poată fi determinată valoarea totală a cheltuielilor de finanțare și să se emită vreun document care să conțină mențiuni despre această valoare (...). Acesta este și motivul pentru care nu poartă nici un însemn al băncii, fiind însușit doar de către S.C. (...) S.R.L.

(...)

În loc să constate neconformitatea ofertei S.C. (...) S.R.L. și să anuleze procedura, D.R.D.P. Craiova nu doar că o declară câștigătoare a licitației, dar și introduce în contract, după finalizarea întregii proceduri de atribuire, clauze care nu au fost cunoscute de nici un alt agent economic, încălcând astfel legislația în domeniu.

Pentru infracțiunea de uz de fals prev. de art. 323 Cod penal constând în depunerea de către S.C. (...) S.R.L. , în cadrul procedurii de atribuire a contractului "Modernizare DN 67C Bengești – Sebeș, km 0+000 – km 148+414" a înscrisului denumit "Ofertă indicativă" datat 20.06.2008 și a unui grafic de eșalonare anexat acestuia, ambele atribuite (...), **se va dispune clasarea** în temeiul art. 16 lit. f Cod procedură penală, fiind împlinit termenul de prescripție a răspunderii penale prevăzut de lege.

Pentru același motiv al împlinirii termenului de prescripție, **se va dispune clasarea și pentru săvârșirea infracțiunii de fals în înscrise sub semnătură privată prev. de art. 322 Cod penal** având ca obiect înscrisul denumit "Ofertă indicativă" datat 20.06.2008 și a graficul de eșalonare anexat acestuia, ambele atribuite (...)

În final însă, biletele, la ordin nu au mai fost cesionate (...), iar oferta indicativă pentru a cărei transpunere în clauzele contractuale, reprezentanții autorității contractante au încălcat legislația în domeniul achizițiilor publice și nu numai, a rămas, așa cum a fost de la început, fără efect.

Cele 48 de bilete la ordin au fost cesionate către mai multe bănci și instituții financiare, printre care, un număr de 6 și către S.C. (...), dar contractul de cesiune cu (...) nu a fost urmarea ofertei indicative din data de 20.06.2008 și art. 18.1(5) din contract care prevedea că biletele la ordin vor fi forfetate/cesionate băncii finanțatoare³, aceasta comunicând organelor de urmărire penală (...) că oferta indicativă nu s-a concretizat într-o ofertă fermă și nici nu a stat la baza unui contract.

¹ pentru un exemplar al unei oferte indicative emise tot de către (...) S.A., acceptată prin semnătură de către S.C. (...) S.R.L. și semnată pe fiecare pagină de către un reprezentant al băncii, **a se vedea, spre comparație**, documentația atașată contractului de lucrări nr. 471/15.11.2007 privind obiectivul de investiții DN 67 A Broșteni – Strehaia km 0+000 – km 25+533 (...)

² aceasta era suma cu care banca era dispusă să finanțeze lucrarea prin preluarea biletelor la ordin de la client înainte de scadență, ceea ce dădea acestuia posibilitatea de a obține lichidități în vederea continuării lucrării.

³ pentru a putea forfeta biletele la ordin către orice bancă sau către instituții financiare, în data de 03.12.2009 s-a încheiat Actul adițional nr. 1 la contractul nr. 617/05.09.2008 care stipula în art. 2 că al. 2 art. 10 se modifică în sensul că susținerea financiară a execuției lucrărilor de către executant poate fi asigurată "prin contracte de împrumut încheiate cu bănci finanțatoare sau instituții financiare" (...) . Anterior, art. 10 al. 2 din contract prevedea că "finanțarea se putea asigura printr-un contract de împrumut încheiat cu o bancă finanțatoare". Actul adițional care

Având în vedere că:

- oferta financiară a S.C. (...) S.R.L. nu cuprinde un document care să constituie un acord de principiu a unei bănci finanțatoare privind încheierea unui contract de finanțare a execuției lucrării, iar potrivit art. 209 al. 1 lit. b din O.U.G. 34/2006 în forma în vigoare la acel moment, autoritatea contractantă ar fi trebuit să anuleze procedura de atribuire.

- singura referință la modalitatea de decontare a facturilor "prin emiterea de bilete la ordin în euro, plătibile în lei la cursul BNR euro/leu valabil la data plății" apare doar în înscrisul denumit "Ofertă indicativă" datat 20.06.2008, analizat mai sus. Toate celelalte acte din oferta financiară a S.C. (...) S.R.L. sunt exprimate în moneda națională și în nici unul dintre ele nu apare modalitatea de decontare a facturilor prin bilete la ordin emise în euro (...).

În concluzie, în oferta financiară a S.C. (...) S.R.L. nu se face referire la modalitatea de emitere a biletelor la ordin, actele din această ofertă, mai puțin cel care nu putea produce efecte juridice, erau exprimate doar în lei¹ (...).

Nici în contractul cadru din documentația de atribuire clauza privind decontarea facturilor prin emiterea biletelor la ordin în euro, plătibile în lei la cursul BNR euro/leu valabil la data plății, nu există.

(...)

Comisia de evaluare constată că S.C. (...) S.R.L. a îndeplinit condiția depunerii contractului cadru anexat documentației de atribuire însușit prin semnătura reprezentantului său (...).

După deschiderea ofertelor depuse, comisia de evaluare s-a întâlnit, conform calendarului (...) în datele de 22.07.2008 (...) și 28.07.2008 (...) pentru a solicita clarificări societăților, respectiv pentru a analiza documentația depusă ca urmare a acestor solicitări.

În cadrul ședinței din data de 28.07.2008 comisia a recomandat autorității contractante să obțină aprobările de la forurile tutelare pentru suma de 132.523.448,60 euro, echivalentul în lei a 472.287.066,13 lei reprezentând costul creditului furnizor precum și folosirea biletului la ordin² (...). Reprezentanții autorității contractante și-au însușit recomandarea comisiei și au solicitat aprobarea acesteia de către C.A. al C.N.A.D.N.R. prin adresa nr. 14703/29.07.21008 însoțită de nota de fundamentare³ cu același număr (...), aprobare acordată cu celeritate prin hotărârea nr. 9/29.07.2008 (...). Aprobarea AGA va fi dată abia prin hotărârea nr. 9/20.08.2008 (...)

Reamintim că valoarea care s-a licitat a fost netul sumei de bani necesare efectuării lucrării, fără TVA și fără costul creditului furnizor, respectiv suma de 883.311.540,34 lei și datorită faptului că atât TVA cât și costul creditului sunt variabile⁴.

Ofertantul trebuia, însă, să facă dovada că are acces la o finanțare care includea atât TVA-ul sumei cât și costul creditului furnizor. Biletele la ordin erau emise pe baza facturilor emise la rândul lor de către executant. Aceste facturi aveau inclus TVA-ul serviciilor. Când bilete la ordin erau prezentate băncii spre scontare, banca oprea un comision, o taxă, deci valoarea primită de clientul băncii era mai mică decât valoarea facturii pe care o emisese. De aici și nevoia ca biletul la ordin să acopere și comisioanele băncii, pentru ca executantul să-și primească banii, conform facturilor.

Costul creditului poate varia în funcție de bancă, emitentul biletului la ordin, moneda în care este emis, clientul băncii, scadență, etc

În fișa de date a achiziției se specifică faptul că oferta financiară trebuie prezentată detaliat pe execuție, proiectare, costul creditului furnizor (...).

Costul creditului - furnizor trebuie însă dovedit, iar în fișa de date se solicită dovedirea acestuia. Astfel, la pct. IV.4)5 sunt indicate mențiunile pe care trebuie să le cuprindă documentul în care banca își exprimă, de principiu, acordul de a finanța lucrarea, respectiv

disimula inexistența acordului privind finanțarea obiectivului și care permitea S.C. (...) S.R.L. să vândă biletele la ordin oricui le-ar fi cumpărat a fost încheiat totuși după ce fuseseră deja cesionate 17 bilete la ordin către instituții financiare și bancare diverse.

¹ în schimb, oferta financiară a (...) LTD era exprimată în euro (...)

² referitor la folosirea biletului la ordin am arătat că C.N.A.D.N.R. își dăduse acordul prin adresa C.N.A.D.N.R. nr. 93/12798/11.08.2008, înregistrată la D.R.D.P. Craiova sub nr. 13497/11.07.20 08 (...).

³ nici de această dată nu se pune în discuție emiterea biletelor la ordin în moneda euro

⁴ valoarea TVA poate fluctua pe parcursul derulării contractului de la 19%, la 21%, de exemplu.

www.JURL.ro

- valoarea totală a împrumutului și moneda,
- eșalonarea finanțării pe parcursul duratei de realizare a lucrărilor
- dobânda practică
- alte costuri ale finanțării
- etc

Am arătat mai sus când am vorbit despre oferta financiară depusă de S.C. (...) S.R.L. că în realitate nu se concretizase nici o înțelegere cu banca și că aceasta nu avea cunoștință de vreun grafic de execuție estimativ astfel încât să poată stabili care sunt costurile creditului (...) și să se emită vreun document care să conțină mențiuni despre această valoare.

De altfel, graficul de eșalonare a biletelor la ordin ce cuprindea costurile de finanțare nu este semnat decât de către S.C. (...) S.R.L., nu și de către bancă (...).

Aceasta înseamnă că reprezentanții S.C. (...) S.R.L. au stabilit în mod discreționar suma reprezentând costul - creditului furnizor la valoarea de 132.523.448,60 euro, echivalentul în lei a 472.287.066,13 lei.

Având în vedere cele expuse din care reiese existența unor indicii cu privire la faptul că membrii comisiei de evaluare ofertelor depuse în cadrul licitației pentru obiectivul de investiții "Modernizare DN 67C Bengești – Sebeș, km 0+000 – km 148+414", cu intenție, nu au respins oferta neconformă a S.C. (...) S.R.L., deși ar fi trebuit să o facă și au încălcat astfel principiul tratamentului egal prev. de art. 2 al. 2 din Legea 98/2016 privind achizițiile publice, cauzând C.N.A.D.N.R. un prejudiciu echivalent cu diferența dintre costul creditului plătit și costul real al creditului și procurând, totodată S.R. (...) S.R.L. un folos patrimonial, se va **dispune disjungerea cauzei și continuarea cercetărilor într-un alt dosar cu privire la infracțiunea de abuz în serviciu cu consecințe deosebit de grave, dacă funcționarul public a obținut pentru sine sau pentru altul un folos necuvenit prev. de art. 297 al. 1 rap. la art. 13² din Legea 78/2000, modificată cu aplicarea art. 309 Cod penal de către membrii comisiei de evaluare.**

În data de 31.07.2008 comisia de licitație a întocmit **raportul** procedurii, stabilind că S.C. (...) S.R.L. este câștigătorul procedurii de licitație (...), etapă ce marchează finalul procedurii de licitație publică. Comisia își încheie atribuțiile.

d) atribuirea contractului de licitație publică

După comunicarea rezultatului procedurii de licitație publică celor doi ofertanți în data de 31.07.2008 (...), autoritatea contractantă purcede la încheierea contractului cu societatea câștigătoare.

Contractul pentru obiectivul de investiții "Modernizare DN 67C Bengești – Sebeș, km 0+000 – km 148+414" a fost înregistrat la D.R.D.P. Craiova sub nr. 617/05.09.2008 (...) și a fost semnat de către lordache Nelu, în calitate de reprezentant al S.C. (...) S.R.L. și Lumezeanu Adrian, Ilie Doina, Nedelcu Delia Mihaela, Pană Emil Ion și (...) în calitate de reprezentanți ai D.R.D.P. Craiova.

Lecturarea acestuia dezvăluie existența unor **diferențe**¹ față de contractul cadru atașat documentației de atribuire.

În contractul cadru, art. 18, cu denumirea marginală "Modalități de plată", la pct. 1, prevedea doar că "achizitorul are obligația de a efectua plata către executant începând cu anul 2011, în condițiile rambursării creditului în 5 ani, în rate trimestriale egale"

În contractul 617/05.09.2008, la art. 18 cu aceeași denumire marginală, pct. 1 are patru noi clauze, printre care:

- ❖ 18.1(4) "biletele la ordin vor fi emise pentru valoarea facturilor confirmate inclusiv TVA conform Acord de împrumut (...)"

¹ în contractul cadru art. 18 nu are pct. 3. În contractul 617/05.09.2008 este introdus pct. 3 al art. 18, ca o clauză nouă și prevede următoarele "dacă achizitorul nu onorează facturile prin emiterea Biletelor la Ordin în termen de 45 de zile de la expirarea perioadei convenite, atunci executantul are dreptul de a asista la executarea lucrărilor sau de a diminua ritmul execuției. Imediat ce achizitorul își onorează restanța, executantul va relua executarea lucrărilor în cel mai scurt timp posibil"

În speță nu a existat un acord de împrumut. Înscrișul denumit "Ofertă indicativă" depus de către S.C. (...) S.R.L. nu ar fi îndeplinit această condiție nici dacă ar fi fost real și nu un fals.

- ❖ 18.1(5) "executantul are dreptul de a forfeta aceste BO și/sau de a cesiona drepturile de creanță aferente acestor BO în favoarea Băncii Finanțatoare, potrivit Condițiilor de Finanțare"

Toate cele 48 de bilete la ordin care au fost emise în baza contractului nr. 617/05.09.2008 au fost forfetate/cedate către mai multe instituții bancare și financiare și nu doar în favoarea (...) S.A. cu care S.C. (...) S.R.L. pretindea că are o înțelegere pentru finanțarea lucrării.

- ❖ 18.1(2) "plata se va face prin emiterea de bilete la ordin în euro, plătibile în lei la cursul BNR euro/lei valabil la data plății (...) Biletele la ordin vor fi emise în favoarea executantului, având specificat <<fără protest'>>, cu mențiunea în clar a numelor semnatărilor"

Introducerea acestei clauze a cauzat C.N.A.D.N.R. un prejudiciu în cuantum de 45.798.769,92 lei, reprezentând diferența de curs valutar între data emiterii biletelor la ordin și data plății lor, compania plătiind suma de 1.409.852.495,28 lei pentru facturi emise de S.C. (...) S.R.L. în valoare de 1.364.053.725,36 lei.

Am prezentat într-una din secțiunile anterioare faptul că documentația de atribuire achiziționată² de toți operatorii economici și raportat la care aceștia au acționat în sensul de a depune sau nu oferte pentru executarea obiectivului, prevedea că beneficiarul va face plata prin bilete la ordin, iar moneda contractului este leu.

Prin modificarea art. 18.1(2), moneda contractului a fost schimbată din leu în euro, întrucât obligațiile bănești ale beneficiarului față de executant de raportează la moneda euro, deși art. 27.2 potrivit căruia "moneda contractului este leul" a fost menținut.

Un alt argument al faptului că prin introducerea art. 18 pct. 1 (2), moneda contractului a fost modificată devenind euro, îl reprezintă și dispozițiile Normei-cadru nr. 6 /08.03.1994 a BNR. Potrivit pct. 16 rap. la pct. 491 și pct. 510 "ordinul necondiționat³ de a plăti se va referi la plata unei sume de bani, exprimată în moneda conform prevederilor pct. 259-263 din prezentele norme-cadru"

Astfel, "pe orice bilet la ordin este obligatorie înscrierea sumei de plată și a monedei în care urmează să se efectueze plata" (pct. 259), "de regulă, biletul la ordin trebuie să fie plătit în moneda locului plății, respectiv în lei pentru biletele la ordin plătibile în România" (pct. 260). Se instituie regula emiterii instrumentului de plată în moneda națională.

Ca excepție, biletul la ordin poate fi emis și într-o altă monedă, norma-cadru considerând că s-a făcut acest lucru când:

"a) emitentul exprimă suma de plată într-o altă monedă decât în lei și plata urmează să se efectueze în această monedă;

b) emitentul exprimă suma de plată într-o altă monedă decât în lei, dar stipulează că plata efectivă se va face în lei la cursul zilei" (pct. 260).

Prin prisma Normei-cadru nr. 6 /08.03.1994 a BNR, clauza din art. 18 pct. 1 (2) introdusă în contractul nr. 617/05.09.2008, "plata se va face prin emiterea de bilete la ordin în euro, plătibile în lei la cursul BNR euro/lei valabil la data plății" este o clauză prin care se înțelege că moneda biletelor la ordin este euro⁴, chiar dacă plata se va face în lei.

- ✓ **Culisele introducerii clauzei referitoare la emiterea biletelor la ordin în euro și plata lor în lei la cursul BNR euro/lei valabil la data plății în contractul 617/05.09.2008**

¹ cf. pct. 272 rap. la pct. 510 din Norma-cadru BNR 6/1994, protestul reprezintă constatarea prin act autentic a rezultatului negativ al prezentării biletului la ordin la plată

² ne referim inclusiv la modificările/precizările aduse la cunoștința acestora

³ promisiunea necondiționată, în cazul biletului la ordin, art. 104 din Legea 58/1934

⁴ pe biletele la ordin emise în baza contractului 617/05.09.2008 suma de plată este exprimată în moneda euro⁴ (...), pentru a îndeplini condiția de la pct. 263 "(...) societățile bancare vor accepta și biletele la ordin în care suma de plată este exprimată într-o monedă străină numai cu condiția ca denumirea monedei străine să fie făcută complet sau printr-unul din simbolurile recunoscute pe plan internațional pentru valutele respective."

Procedura de licitație pentru obiectivul "Modernizare DN 67C Bengești – Sebeș, km 0+000 – km 148+414" s-a finalizat în data de 31.07.2008.

În actele ridicate de la C.N.A.D.N.R. a fost identificată adresa¹ nr. 16359/19.08.2008, însoțită de nota de fundamentare cu același număr, în care, în vederea finalizării procedurii de achiziție publică pentru atribuirea contractului de execuție lucrări "Modernizare DN 67C Bengești – Sebeș", D.R.D.P. Craiova solicită² CA și AGA aprobare să emită biletele la ordin în euro, plata urmând a fi efectuată în lei la cursul BNR euro/leu valabil la data plății (...).

Adresa a fost înregistrată la C.N.A.D.N.R. sub nr. 30839/19.08.2008.

Directorul Direcției financiare din cadrul C.N.A.D.N.R. de la momentul respectiv, (...), a tăiat din adresă solicitarea de aprobare a emiterii biletelor la ordin în euro înainte ca această să intre în C.A., motivând că solicitarea era în măsură să modifice termenii ofertei financiare și astfel nu o putea aviza, fiind contrară prevederilor O.U.G. 34/2006 (...).

A doua zi, 20.08.2008, o altă adresa cu același nr. 16359/19.08.2008, din care lipsea paragraful privind emiterea biletelor la ordin în euro și plata în lei la cursul BNR euro/leu valabil la data plății, a fost trimisă prin fax către C.N.A.D.N.R., fiind înregistrată tot sub nr. 30839/19.08.2008 (...). Nota de fundamentare a suferit aceleași modificări (...).

În actele ridicate de la D.R.D.P. Craiova adresa se regăsește doar în forma modificată.

Din actele ridicate de la C.N.A.D.N.R. reiese însă că nota de fundamentare supusă aprobării C.A. a fost tot cea în care se solicita aprobarea emiterii biletelor la ordin în euro (...), doar aceasta regăsindu-se în dosarele nr. 30/2008 și 31/2008 privind ședința C.A. din data de 20.08.2008. De asemenea, din raportul privind ședința C.A. din data de 20.08.2008 înregistrat la Ministerul Transporturilor sub nr. 433/LO/26.08.2008 (...) reiese că ordinea de zi a ședinței a fost suplimentată, unul dintre punctele cu care s-a suplimentat fiind tocmai solicitarea aprobării emiterii biletelor la ordin în euro și plata în lei la cursul BNR euro/leu valabil la data plății, conform Acordului de împrumut încheiat de S.C. (...) S.R.L. și banca finanțatoare.

Se pare, așadar, că deși s-a hotărât modificarea notei de fundamentare nr. 16359/19.08.2008 a D.R.D.P. Craiova, aceasta se regăsește în forma inițială, cel puțin printre materialele din ședința C.A. din data de 20.08.2008 (...). Adresa de înaintare a acestei notei de fundamentare, însă, apare în materialele aceleiași ședințe de C.A. în varianta modificată.

(...)

Reprezentanții D.R.D.P. Craiova solicită să fie aprobată introducerea, în mod nelegal, în contract a unei clauze, apoi au modificat actele și n-au mai solicitat-o, însă, profită de încurcătura în hârtii și se prevalează de o presupusă aprobare obținută de la forurile superioare. Chiar dacă s-ar fi consimțit la emiterea biletelor la ordin în euro sub motivul și totodată scuza prevederii condiției în "acordul de împrumut" încheiat de S.C. (...) S.R.L. cu banca finanțatoare, aprobarea era vădit nelegală, astfel că n-ar putea fi invocată în condițiile art. 21 al. 2 Cod penal.

Invocarea cauzei justificative ar fi comică în condițiile în care reprezentanții D.R.D.P. Craiova înșiși au semnat ambele variante ale notei de fundamentare 16359/19.08.2008, unii dintre aceștia, Ilie Doina, Nedelcu Delia Mihaela și Pană Emil Ion, fiind chiar cei care au semnat contractul, adică au cunoscut că nu solicită aprobare de la C.A. și A.G.A. pentru emiterea biletelor la ordin în euro și plata în lei la cursul euro/leu BNR din data plății, iar apărarea potrivit căreia nu au citit conținutul actului pe care l-au semnat este copilărească (...).

Reprezentanții D.R.D.P. Craiova au avut ei înșiși la dispoziție falsul evident depus de S.C. (...) S.R.L. prin care încerca să creeze aparența îndeplinirii condiției accesului la finanțare impusă pentru a participa la licitație. Acest fals a fost înaintat și C.A. și A.G.A. împreună cu nota de fundamentare și adresa nr. 16359/19.08.2008 (...)

Acestea s-au întâmplat în zilele de 19-20.08.2008.

¹ prin aceeași adresă se solicită AGA să aprobe utilizarea ca instrument de plată a biletului la ordin, anterior fiind obținută doar aprobarea CA, prin Hotărârea nr. 9/29.07.2008.

² adresa este inițial trimisă prin fax în data de 19.08.2008, iar ulterior prin poștă

Din (...) reiese că în data de **26.08.2008** S.C. (...) S.R.L. a primit un draft al contractului pentru modernizarea DN 67C Bengești-Sebeș

(...)

În afara draft-ului despre care vorbesc cei doi, cu prilejul audierii, inculpata Nedelcu Delia Mihaela a depus la dosar (...) două exemplare ale unui alt **proiect de contract**¹ pentru modernizarea DN 67C Bengești –Sebeș semnate de către reprezentanții D.R.D.P. Craiova și **în care art. 18.1 (2) prevede că "plata se va face prin emiterea de bilete la ordin în lei, plătibile în lei (...). Biletele la ordin vor fi emise în favoarea executantului, având specificat <<fără protest>>, cu mențiunea în clar a numelor semnatarilor"**, confirmând că atribuirea contractului a fost gândită inițial în modalitatea în care plata să fie făcută cu bilete la ordin emise în lei.

Acest proiect de contract, semnat de inculpații Lumezeanu Adrian, Nedelcu Delia Mihaela și Pană Emil Ion și verificat pentru controlul financiar preventiv de către inculpata Iovan Florina a fost predat sub luare de dovadă, în data de **29.08.2008** (...), (...), angajat al S.C. (...) S.R.L. la momentul respectiv, pentru a fi semnat de către un reprezentant al S.C. (...) S.R.L. (...).

Concluzia este una singură și anume că adresa nr.16359/19.08.2008 și nota de fundamentare în forma inițială au reprezentat în realitate o încercare a celor de la Regionala Craiova de a se acoperi, iar când au constatat că **reprezentanții C.N.A.D.N.R. central nu și-au asumat să aprobe în CA și AGA** emiterea biletelor la ordin în euro și plata în lei la cursul BNR euro/leu valabil la data plății, reprezentanții D.R.D.P. Craiova au încheiat contractul conform clauzelor impuse în documentația de atribuire prin contractul cadru, respectiv cu plata prin bilete la ordin emise în lei.

(...) afirmă că a predat proiectul de contract la secretariatul societății, luni, 1.09.2008.

În aceeași zi, între directorul C.N.A.D.N.R., (...) și Lumezeanu Adrian are loc următoarea conversație care relevă o anume presiune, o apăsare pe care o simțea inculpatul Lumezeanu Adrian referitor la clauza emiterii biletului la ordin în lei pe care o introdusese în contractul remis S.C. (...) S.R.L. :

(...)

Proiectul de contract în care se prevedea emiterea biletelor la ordin în lei nu a fost semnat de reprezentanții S.C. (...) S.R.L., iar în (...) o altă convorbire între inculpatul Nelu Iordache și (...), director al Direcției juridice din cadrul C.N.A.D.N.R.

(...)

Pare că-n această convorbire Iordache Nelu sondează reacția reprezentanților C.N.A.D.N.R. și încearcă să găsească adevăratul sens al împrejurărilor, al întâmplărilor. Nu se cunoaște dacă acesta ar fi semnat într-adevăr contractul în varianta în care i-a fost remisă, cu plata prin bilete la ordin emise în lei, însă este lesne de observat neliniștea pe care i-o provoacă lui (...) posibilitatea semnării contractului în această variantă și energia cu care încearcă să-l convingă pe Iordache Nelu să nu semneze.

Rezultă din această convorbire că exista **un interes explicit al reprezentanților C.N.A.D.N.R. pentru încheierea contractului în varianta păgubitoare pentru companie a plății prin bilete la ordin emise în euro**, (...).

Hârtia despre care vorbesc cei doi este o adresă înregistrată la C.N.A.D.N.R. sub nr. 93/16486/03.09.2008 prin care se solicită D.R.D.P. Craiova să facă o analiză a avantajelor și dezavantajelor semnării contractului în lei, respectiv euro (...), însă al cărei sens și logică adevărate îl reprezintă crearea unei justificări pentru a se putea dezvinovăți, a unui paravan în spatele căruia s-ar putea proteja, pentru reprezentanții D.R.D.P. Craiova care urmau să semneze contractul într-o variantă despre care însuși Lumezeanu Adrian spune că **"pe parte contabilă, n-ar fi posibil lucrul ăsta"**, din discuțiile cu directorul Direcției Financiare, (...).

(...)

Această adresă prin care se solicita D.R.D.P. Craiova să cântărească avantajele și dezavantajele semnării contractului în lei ori în euro, semnată de către (...), (...) (la autoritatea căruia face apel și (...) pentru a-l împiedica pe Iordache Nelu să semneze contractul în varianta plății cu bilete la ordin în lei), însă nu și de

¹ (...)

către directorul Direcției Financiare (...), aceeași persoană care a s-a mai opus o dată introducerii clauzei, cenzurând introducerea ei în C.A¹, este trimisă D.R.D.P. Craiova înainte de semnarea contractului nr. 617/05.09.2008.

(...)

Nu cunoaștem la acest moment al anchetei penale dacă (...) l-a sunat pe inculpatul Lumezeanu Adrian.

Intrând în posesia "hârtiei"², reprezentanții D.R.D.P. Craiova semnează contractul înregistrat sub nr. 617/05.09.2008 pentru modernizarea D.N. 67C Bengești – Sebeș, în varianta agreată și consimțită de către reprezentantul S.C. (...) S.R.L., lordache Nelu.

Aceasta a fost înaintată prin fax în data de 04.09.2008, orele 11:40 și tot în aceeași zi contractul a fost semnat de către cel puțin patru din cei cinci inculpați reprezentanți ai D.R.D.P. Craiova, Pană Emil Ion, Nedelcu Delia Mihaela, Iovan Florina și Ilie Doina care a și datat momentul când a semnat (...). (...).

(...)

6. Despre dispozițiile legale încălcate de către reprezentanții D.R.D.P. Craiova prin semnarea contractului 617/05.09.2008 pentru "Modernizarea DN 67 C Bengești – Sebeș"

Contractul nr. 617/05.09.2008 a fost semnat din partea D.R.D.P. Craiova de către inculpații Lumezeanu Adrian, Ilie Doina, Nedelcu Delia Mihaela și Pană Emil Ion, viza de control financiar preventiv fiind acordată de către inculpata Iovan Florina, iar din partea S.C. (...) S.R.L. de către lordache Nelu.

Acesta conține în art. 18.1 (2) clauza potrivit căreia plata se va face prin emiterea de bilete la ordin în euro, plătitibile în lei la cursul BNR euro/leu valabil la data plății, clauză care nu se regăsește în contractul cadru din documentația de atribuire și cu privire la care operatorii economici interesați nu au fost informați în tot cursul procedurii. Aceștia au cunoscut doar că plata se va efectua prin bilete la ordin emise în lei.

Semnând contractul nr. 617/05.09.2008 pentru modernizarea DN 67 C Bengești - Sebeș în alte condiții decât cele aduse la cunoștința operatorilor economici, **Lumezeanu Adrian, Ilie Doina, Nedelcu Delia Mihaela și Pană Emil Ion** au viciat procedura de licitație publică pentru atribuirea lucrării și au ignorat, au desconsiderat principiile³ nediscriminării și tratamentului egal prevăzute în art. 2 al. 2 lit. a și b din O.U.G. 34/2006 privind achizițiile publice⁴, au cauzat C.N.A.D.N.R. un prejudiciu în sumă de 45.798.769,92 lei, reprezentând diferența de curs valutar între data emiterii celor 48 de bilete la ordin în euro și data plății lor în lei și un folos patrimonial S.C. (...) S.R.L.

(...), fost director adjunct al Direcției Investiții în cadrul C.N.A.D.N.R. și (...), director al Direcției financiare din cadrul C.N.A.D.N.R. (...) confirmă că prin emiterea biletelor la ordin în euro riscul valutar a fost transferat din sarcina S.C. (...) S.R.L., în sarcina C.N.A.D.N.R.

Principiul nediscriminării presupune asigurarea condițiilor de manifestare a concurenței reale pentru ca orice operator economic să aibă șansa de a deveni contractant. Or, din procesele verbale de redare ale convorbirilor telefonice atașate la dosarul cauzei, înregistrate și interceptate, atât înainte, cât și după finalizarea procedurii prin desemnarea câștigătorului licitației, dar și din modalitatea în care s-a derulat procedura, transpare că se dorea, dacă nu chiar se urmărea atribuirea lucrării S.C. (...) S.R.L.

(...)

¹ este vorba despre adresa nr. 16359/19.08.2008 prin care D.R.D.P. Craiova solicită CA și AGA aprobare să emită biletele la ordin în euro, plata urmând a fi efectuată în lei la cursul BNR euro/leu valabil la data plății (...). Adresa a fost înregistrată la C.N.A.D.N.R. sub nr. 30839/19.08.2008.

² adresa a fost înregistrată la D.R.D.P. Craiova sub nr. 17682/04.09.2008 (...)

³ potrivit art. 1 al. 1 din Normele Metodologice de aplicare a prevederilor Legii 98/2016, în procesul de realizare a achizițiilor publice, orice situație pentru care nu există o reglementare se interpretează prin prisma principiilor prevăzute în art. 2 al. 2 din Legea 98/2016 privind achizițiile publice (art. 2 al. 1 în reglementarea anterioară, Hotărârea Guvernului României nr. 925/2006 pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor OUG 34/2006)

⁴ art. 2 al. 2 lit. a și b în reglementarea actuală, Legea 98/2016

Preocuparea lor nu reprezintă doar grija pentru o afacere potențială, ci trădează certitudinea obținerii afacerii respective, tocmai de aici zbaterea ca procedura să nu fie anulată.

Prin tratament egal¹ se înțelege stabilirea și aplicarea, oricând pe parcursul procedurii de atribuire, de reguli, cerințe și criterii identice pentru toți operatorii economici, astfel încât aceștia să beneficieze de șanse egale de a deveni contractanți. Principiul are ca obiectiv favorizarea dezvoltării unei concurențe corecte și efective între participanții la procedura de achiziții publice ceea ce reclamă ca toți concurenții să dispună de aceleași șanse în formularea ofertelor lor.

Potrivit art. 18 al. 1 din Directiva 24/2014 (UE) privind achizițiile publice "Conceptul achiziției nu se poate face cu intenția de (...) restrângerea artificială a concurenței. Se consideră că se restrânge artificial concurența în cazul în care conceptul achiziției este făcut cu intenția favorizării sau dezavantajării nejustificate a anumitor operatori economici."

Cele două principii sunt în strânsă legătură, iar instituirea lor este subordonată, în esență, scopului ca orice lucrare pentru care se organizează o procedură de atribuire să fie acordată agentului economic cel mai potrivit să efectueze lucrarea respectivă. Care este cel mai indicat executant, se poate stabili, în mod evident, doar în urma organizării unei confruntări corecte, responsabilitate care revine, în primul rând autorității contractante, care trebuie să aibă interesul ca lucrarea să fie efectuată în cele mai bune condiții și de către cel mai competent participant.

Totodată, prin semnarea contractului nr. 617/05.09.2008 în condiții care au determinat transferarea riscului valutar din sarcina S.C. (...) S.R.L. în sarcina C.N.A.D.N.R., reprezentanții D.R.D.P. Craiova au încălcat și dispozițiile art. 5 din O.U.G. 119/1999, privind controlul financiar preventiv care prevăd că persoanele care gestionează patrimoniul public² au obligația să realizeze o bună gestiune financiară prin asigurarea legalității, regularității, economicității, eficacității și eficienței în administrarea patrimoniului public.

Iovan Florina, persoana desemnată să efectueze controlul financiar preventiv și care, în această calitate, trebuia să verifice documentația care a stat la baza angajamentului legal³ sub aspectul legalității și regularității⁴, în data de 29.08.2008 a aplicat viza de control financiar preventiv contractul de lucrări nr. 617/05.09.2008, deși acesta era diferit de contractul cadru care făcea parte din documentația de atribuire a lucrării și pe care operatorii economici interesați îl puteau obține și în raport de care alegeau să depună sau nu o ofertă. Diferența esențială constă în introducerea în art. 18.1 a clauzei potrivit căreia plata se va face prin emiterea de bilete la ordin în euro, plătibile în lei la cursul BNR euro/leu valabil la data plății, ceea ce a determinat producerea unui prejudiciu echivalent cu diferența dintre cursul valutar la momentul emiterii biletelor la ordin și cursul valutar valabil la data plății în sumă de 45.798.769,92 lei și totodată obținerea unui folos patrimonial de către S.C. (...) S.R.L. prin transferul riscului valutar din sarcina sa, în sarcina C.N.A.D.N.R.

¹ a se vedea capitolul II din Ghidul pentru atribuirea contractelor de achiziție publică aprobat prin Ordinul nr. 155/2006 al A.N.R.M.A.P., abrogat prin Ordinul nr. 80/30.04.2009 al A.N.R.M.A.P. Deși abrogat, Ghidul este în continuare util în explicarea unor termeni folosiți în legislația care reglementează procedura achizițiilor publice.

De asemenea, art. 18 al. 1 din Directiva 24/2014 (UE) privind achizițiile publice dispune: "Autoritățile contractante îi tratează pe operatorii economici în mod egal și fără discriminare și acționează într-o manieră transparentă și proporționată."

² O.U.G. 119/1999 privind controlul intern și financiar preventiv definește în art. 2 lit. s *patrimoniul public* ca fiind totalitatea drepturilor și obligațiilor statului, unităților administrativ-teritoriale sau ale entităților publice ale acestora, dobândite sau asumate cu orice titlu.

Potrivit O.U.G. 84/2003 statul este acționar unic al C.N.A.I.R. S.A. (dar și al fostei C.N.A.D.N.R. S.A.), calitate în care are drepturi și obligații pe seama profitului ori pierderilor companiei.

³ angajamentul legal este definit în O.U.G. 119/1999 ca fiind orice act juridic din care rezultă sau ar putea rezulta o obligație pe seama fondurilor publice sau a *patrimoniului public*

⁴ cf. OMFP 1792/2002 privind aprobarea Normelor metodologice privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor instituțiilor publice, avizarea proiectelor de angajamente legale se poate face după îndeplinirea următoarelor condiții (...) d) proiectul de angajament legal respectă toate prevederile legale care îi sunt aplicabile, în vigoare la data efectuării sale (control de legalitate); e) proiectul de angajament legal respectă sub toate aspectele ansamblul principiilor și regulilor procedurale și metodologice care sunt aplicabile categoriei de cheltuieli din care fac parte (control de regularitate).

Anterior, Iovan Florina aplicase viza de control financiar preventiv, cu aceeași dată, 29.08.2008 pe un proiect de contract în care, la art. 18.1 se prevedea că plata se va face prin emiterea de bilete la ordin emise în lei, clauză care era în deplină concordanță cu cele ce se stipulau în documentația de atribuire a contractului privind modernizarea DN 67 C Bengești - Sebeș

Potrivit art. 7 din OUG 119/1999 controlul financiar preventiv constă în verificarea sistematică a proiectelor de operațiuni din punctul de vedere al legalității și regularității, iar potrivit art. 10 din OUG 119/1999, în vederea acordării vizei de control financiar preventiv propriu, proiectele de operațiuni de prezintă însoțite de documente justificative corespunzătoare.

Anexa 1 a Ordinului Ministerului Finanțelor Publice nr. 522/2003, în vigoare în anul 2008 (abrogat prin OMFP nr. 923/2014 care reia, însă, dispozițiile OMFP 522/2003), prevede că în cazul contractului de achiziție publică documentele justificative erau, în esență, toate documentele procedurii de licitație publică, iar acordarea vizei de control financiar preventiv purta asupra mai multor aspecte, printre care respectarea legalității și regularității procedurii de achiziție publică și existența avizului compartimentului juridic, fără însă ca acest din urmă aviz să absolve persoana desemnată pentru efectuarea controlului financiar preventiv.

În acest sens, dispozițiile art. 10 al. 5 din OUG 119/1999 prevăd că persoanele în drept să excite controlul financiar preventiv propriu, răspund, potrivit legii, în raport de culpa lor, pentru legalitatea, regularitatea (...) în privința operațiunilor pentru care au acordat viza, iar art. 20 din lege dă dreptul și impune totodată obligația persoanei desemnate să efectueze controlul financiar preventiv de a refuza să acorde viza în toate cazurile în care apreciază că proiectul de operațiune nu îndeplinește condițiile de legalitate și regularitate.

Acordând viza de control financiar preventiv propriu pe contractul de lucrări nr. 617/05.09.2008, Iovan Florina a încălcat dispozițiile art. 10 al. 2 din OUG 119/1999 precum și art. 20 al. 1 din același act normativ.

Acțiunile care reprezintă elementul material al laturii obiective s-au realizat prin încălcarea legislației primare, fiind astfel satisfăcute rigorile impuse prin Decizia Curții Constituționale nr. 405/15.06.2016.

Trebuie, într-adevăr făcută distincția între membrii comisiei de licitații și reprezentanții autorității contractante, deși trei dintre inculpați au avut atribuții în ambele calități în ce privește atribuirea contractului DN 67 C Bengești – Sebeș (Lumezeanu Adrian, Nedelcu Delia Mihaela și Pană Emil Ion).

Pe parcursul derulării anchetei, inculpații, reprezentanți ai autorității contractante, D.R.D.P. Craiova, care au semnat contractul nr. 617/05.09.2008 au încercat să inducă ideea (...) că o eventuală vină pentru vicierea procedurii prin nerespectarea regulilor fundamentale care o guvernează, revine doar membrilor comisiei de evaluare care, stabilind un câștigător, i-a obligat, realmente, nu doar să încheie contractul cu respectivul, ci și conform condițiilor și pretențiilor impuse de acesta.

Deși trebuie, într-adevăr făcută distincția între membrii comisiei de licitație și reprezentanții autorității contractante, această apărare nu poate fi primită. De pildă, inculpații Lumezeanu Adrian, Nedelcu Delia Mihaela și Pană Emil Ion au făcut parte din comisia de licitații, deci, în momentul semnării contractului 617/05.09.2008, ca reprezentanți ai autorității contractante au știut foarte bine că acesta conținea prevederi diferite față de cele cunoscute de ceilalți participanți care achiziționaseră documentația de atribuire și au urmărit încheierea unui contract diferit.

(...)

✓ **Urmarea imediată**

Prejudiciu. Încalcând legislația în domeniul achizițiilor publice, respectiv în domeniul controlului financiar preventiv, reprezentanții D.R.D.P. Craiova au cauzat C.N.A.D.N.R. un prejudiciu în sumă de 45.798.769,92 lei, constând în diferența de curs valutar dintre momentul emiterii celor 48 de bilete la ordin și momentul plății lor (...) și au procurat totodată S.C. (...) S.R.L. un folos patrimonial așa cum vom explica în cele ce urmează.

Concret, pentru facturi emise de în valoare totală de 1.364.053.725,36 lei, C.N.A.D.N.R. a plătit cu 45.798.769,92 lei mai mult, respectiv suma de 1.409.852.495,28 lei.

(...)

Mijloace de probă:

- (...)

Latura civilă :

Prejudiciul produs C.N.A.D.N.R. S.A. prin săvârșirea de către inculpați a faptelor care au făcut obiectul prezentului rechizitoriu este de 45.798.769,92 lei, echivalentul diferenței de curs valutar dintre momentul emiterii celor 48 de bilete la ordin în euro și momentul plății lor în lei.

Atât în cuprinsul actelor de inculpare, cât și în Raportul nr. 27/287.05.2014 al Corpului de control al primului-ministru și raportul de constatare tehnico-științifică întocmit în cauză se face referire la un prejudiciu în sumă de 35.112.284,11 lei corespunzător plății de către C.N.A.D.N.R. doar a unui număr de 22 de bilete la ordin din cele 48 emise a căror scadență a fost anterioară date de 31.12.2013 (...).

C.N.A.D.N.R. a comunicat inițial, prin adresa nr. 50749/92/31.07.2015 că se constituie parte civilă în cauză împotriva S.C. (...) S.R.L., a reprezentanților acesteia precum și a oricăror alte persoane care se fac vinovate de producerea prejudiciului cu o sumă pe care o vor preciza ulterior, după efectuarea unui audit intern.

Întrucât după mai bine de un an de la acest răspuns, în contextul reorganizării companiei, văzând și adresa nr. 39532/92/7.07.2016 prin care s-a comunicat că diferența dintre valoarea facturilor emise și valoarea plăților efectuate este de 44.642.656,40 lei¹ (...), s-a solicitat din nou C.N.A.D.N.R. să comunice dacă se constituie sau nu parte civilă în cauză.

Prin adresa din data de 07.10.2016 C.N.A.D.N.R. a comunicat că în evidențele contabile ale companiei nu s-a înregistrat prejudiciul în sumă de 44.642.656,40 lei ca urmare a vreunui control al vreunui organ abilitat, motiv pentru care își rezervă dreptul de a se constitui parte civilă în cauză până la prima zi de înfățișare (...).

Reamintim că în dosarul nr. (...) C.N.A.D.N.R. a avut aceeași atitudine oscilantă, comunicând inițial organelor de anchetă că nu se constituie parte civilă întrucât prejudiciu a fost integral recuperat, însă în fața instanței au revenit la adresă reclamând o pagubă urmare a faptei deduse judecății.

Încadrarea juridică:

Fapta inculpatului **Lumezeanu Adrian** care, în calitate de director regional al D.R.D.P. Craiova, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, prin încălcarea art. 2 al. 2 din O.U.G. 34/2006 privind achizițiile publice (*dispoziții preluate în Legea 98/2016*) și art. 5 din Legea 119/1999 privind controlul financiar preventiv, a semnat contractul nr. 617/05.09.2008 privind obiectivul "Modernizare DN 67C Bengești – Sebeș, km 0+000 – km 148+414" cuprinzând în art. 18.1(2) clauza potrivit căreia plata se va face prin emiteria de bilete la ordin în euro plătibile în lei la cursul BNR euro/leu valabil la data plății", clauză diferită de prevederile documentației de atribuire, faptă care a cauzat C.N.A.D.N.R. un prejudiciu în sumă de 45.798.769,92 lei, reprezentând echivalentul diferenței de curs valutar dintre momentul emiterii celor 48 de bilete la ordin în euro și momentul plății lor în lei și a procurat totodată S.C. (...) S.R.L. un folos patrimonial constând atât în transferul riscului valutar din sarcina sa, în sarcina C.N.A.D.N.R., cât și în obținerea unui preț mai bun pentru biletele la ordin vândute decât ar fi obținut dacă ar fi fost emise în lei, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de abuz în serviciu cu consecințe deosebit de grave dacă funcționarul public a obținut pentru sine

¹ reamintim că, dintr-o eroare de calcul, C.N.A.D.N.R. a consemnat în adresa nr. 39532/07.07.2016 că diferența dintre valoarea plăților efectuate, 1.409.852.495,28 lei și valoarea facturilor emise, 1.364.053.725,36 lei este 44.642.656,40 lei. În urma efectuării operațiunii de scădere se constată că diferența este de 45.798.769,92 lei.

sau pentru altul un folos necuvenit prev. de art. 297 al. 1 Cod penal rap. la art. 309 Cod penal și art. 13² din Legea 78/2000 cu modificările și completările ulterioare, cu aplicarea art. 5 Cod penal.

Fapta inculpatei **Ilie Doina** care, în calitate de director economic în cadrul D.R.D.P. Craiova, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, prin încălcarea art. 2 al. 2 din O.U.G. 34/2006 privind achizițiile publice (*dispoziții preluate în Legea 98/2016*) și art. 5 din Legea 119/1999 privind controlul financiar preventiv, a semnat contractul nr. 617/05.09.2008 privind obiectivul "Modernizare DN 67C Bengești – Sebeș, km 0+000 – km 148+414" cuprinzând în art. 18.1(2) clauza potrivit căreia plata se va face prin emiterea de bilete la ordin în euro plătibile în lei la cursul BNR euro/leu valabil la data plății", clauză diferită de prevederile documentației de atribuire, faptă care a cauzat C.N.A.D.N.R. un prejudiciu în sumă de 45.798.769,92 lei, reprezentând echivalentul diferenței de curs valutar dintre momentul emiterii celor 48 de bilete la ordin în euro și momentul plății lor în lei și a procurat totodată S.C. (...) S.R.L. un folos patrimonial constând atât în transferul riscului valutar din sarcina sa, în sarcina C.N.A.D.N.R., cât și în obținerea unui preț mai bun pentru biletele la ordin vândute decât ar fi obținut dacă ar fi fost emise în lei, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de abuz în serviciu cu consecințe deosebit de grave dacă funcționarul public a obținut pentru sine sau pentru altul un folos necuvenit prev. de art. 297 al. 1 Cod penal rap. la art. 309 Cod penal și art. 13² din Legea 78/2000 cu modificările și completările ulterioare, cu aplicarea art. 5 Cod penal.

Fapta inculpatei **Nedelcu Delia Mihaela** care, în calitate de șef Serviciu organizare și derulare achiziții în cadrul D.R.D.P. Craiova, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, prin încălcarea art. 2 al. 2 din O.U.G. 34/2006 privind achizițiile publice (*dispoziții preluate în Legea 98/2016*) și art. 5 din Legea 119/1999 privind controlul financiar preventiv, a semnat contractul nr. 617/05.09.2008 privind obiectivul "Modernizare DN 67C Bengești – Sebeș, km 0+000 – km 148+414" cuprinzând în art. 18.1(2) clauza potrivit căreia plata se va face prin emiterea de bilete la ordin în euro plătibile în lei la cursul BNR euro/leu valabil la data plății", clauză diferită de prevederile documentației de atribuire, faptă care a cauzat C.N.A.D.N.R. un prejudiciu în sumă de 45.798.769,92 lei, reprezentând echivalentul diferenței de curs valutar dintre momentul emiterii celor 48 de bilete la ordin în euro și momentul plății lor în lei și a procurat totodată S.C. (...) S.R.L. un folos patrimonial constând atât în transferul riscului valutar din sarcina sa, în sarcina C.N.A.D.N.R., cât și în obținerea unui preț mai bun pentru biletele la ordin vândute decât ar fi obținut dacă ar fi fost emise în lei, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de abuz în serviciu cu consecințe deosebit de grave dacă funcționarul public a obținut pentru sine sau pentru altul un folos necuvenit prev. de art. 297 al. 1 Cod penal rap. la art. 309 Cod penal și art. 13² din Legea 78/2000 cu modificările și completările ulterioare, cu aplicarea art. 5 Cod penal.

Fapta inculpatului **Pană Emil Ion** care, în calitate de consilier juridic în cadrul D.R.D.P. Craiova, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, prin încălcarea art. 2 al. 2 din O.U.G. 34/2006 privind achizițiile publice (*dispoziții preluate în Legea 98/2016*) și art. 5 din Legea 119/1999 privind controlul financiar preventiv, a semnat contractul nr. 617/05.09.2008 privind obiectivul "Modernizare DN 67C Bengești – Sebeș, km 0+000 – km 148+414" cuprinzând în art. 18.1(2) clauza potrivit căreia plata se va face prin emiterea de bilete la ordin în euro plătibile în lei la cursul BNR euro/leu valabil la data plății", clauză diferită de prevederile documentației de atribuire, faptă care a cauzat C.N.A.D.N.R. un prejudiciu în sumă de 45.798.769,92 lei, reprezentând echivalentul diferenței de curs valutar dintre momentul emiterii celor 48 de bilete la ordin în euro și momentul plății lor în lei și a procurat totodată S.C. (...) S.R.L. un folos patrimonial constând atât în transferul riscului valutar din sarcina sa, în sarcina C.N.A.D.N.R., cât și în obținerea unui preț mai bun pentru biletele la ordin vândute decât ar fi obținut dacă ar fi fost emise în lei, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de abuz în serviciu cu consecințe deosebit de grave dacă funcționarul public a obținut pentru sine sau pentru altul un folos necuvenit prev. de art. 297 al. 1 Cod penal rap. la art. 309 Cod penal și art. 13² din Legea 78/2000 cu modificările și completările ulterioare, cu aplicarea art. 5 Cod penal.

Fapta inculpatei **Iovan Florina** care, în calitate de persoană desemnată să efectueze controlul financiar preventiv în cadrul D.R.D.P. Craiova, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, prin încălcarea art. 10 al. 2 din OUG 119/1999 și art. 20 al. 1 din același act normativ, a acordat viza de control financiar preventiv

pentru contractul nr. 617/05.09.2008 privind obiectivul "Modernizare DN 67C Bengești – Sebeș, km 0+000 – km 148+414" cuprinzând în art. 18.1(2) clauza potrivit căreia plata se va face prin emiterea de bilete la ordin în euro plătitibile în lei la cursul BNR euro/leu valabil la data plății", clauză diferită de prevederile documentației de atribuire, faptă care a cauzat C.N.A.D.N.R. un prejudiciu în sumă de 45.798.769,92 lei, reprezentând echivalentul diferenței de curs valutar dintre momentul emiterii celor 48 de bilete la ordin în euro și momentul plății lor în lei și a procurat totodată S.C. (...) S.R.L. un folos patrimonial constând atât în transferul riscului valutar din sarcina sa, în sarcina C.N.A.D.N.R., cât și în obținerea unui preț mai bun pentru biletele la ordin vândute decât ar fi obținut dacă ar fi fost emise în lei, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de abuz în serviciu cu consecințe deosebit de grave dacă funcționarul public a obținut pentru sine sau pentru altul un folos necuvenit prev. de art. 297 al. 1 Cod penal rap. la art. 309 Cod penal și art. 13² din Legea 78/2000 cu modificările și completările ulterioare, cu aplicarea art. 5 Cod penal.

Fapta inculpatului **lordache Nelu** care, în calitate de administrator al S.C. (...) S.R.L., i-a ajutat pe reprezentanții D.R.D.P. Craiova să încheie contractul nr. 617/05.09.2008 privind obiectivul "Modernizare DN 67C Bengești – Sebeș, km 0+000 – km 148+414" prin aceea că a condiționat semnarea acestuia de introducerea în art. 18.1(2) a clauzei potrivit căreia plata se va face prin emiterea de bilete la ordin în euro plătitibile în lei la cursul BNR euro/leu valabil la data plății", clauză diferită de prevederile documentației de atribuire și și-a dat acordul, prin semnarea contractului, pentru introducerea acestei clauze, faptă care a cauzat C.N.A.D.N.R. un prejudiciu în sumă de 45.798.769,92 lei, reprezentând echivalentul diferenței de curs valutar dintre momentul emiterii celor 48 de bilete la ordin în euro și momentul plății lor în lei și a procurat totodată S.C. (...) S.R.L. un folos patrimonial constând atât în transferul riscului valutar din sarcina sa, în sarcina C.N.A.D.N.R., cât și în obținerea unui preț mai bun pentru biletele la ordin vândute decât ar fi obținut dacă ar fi fost emise în lei, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de complicitate la abuz în serviciu cu consecințe deosebit de grave dacă funcționarul public a obținut pentru sine sau pentru altul un folos necuvenit prev. de art. 48 al. 1 rap. la art. 297 al. 1 Cod penal, art. 309 Cod penal și art. 13² din Legea 78/2000 cu modificările și completările ulterioare, cu aplicarea art. 5 Cod penal

(...)

Măsuri asigurătorii:

Prin ordonanțele din datele de 16.07.2015 (...), respectiv 16.09.2015 (...) s-a dispus indisponibilizarea prin instituirea unui sechestrul asupra bunurilor aparținând inculpatului Lumezeanu Adrian.

Prin ordonanțele din datele de 22.07.2015 (...), respectiv 16.09.2015 (...) s-a dispus indisponibilizarea prin instituirea unui sechestrul asupra bunurilor aparținând inculpatei Nedelcu Delia Mihaela.

Prin ordonanța din data de 16.09.2015 (...), s-a dispus indisponibilizarea prin instituirea unui sechestrul asupra bunurilor aparținând inculpatului lordache Nelu.

Pentru a evita ascunderea, distrugerea, înstrăinarea sau sustragerea de la urmărire a a bunurilor sus-menționate care pot face obiectul confiscării special sau a confiscării extinse și care servesc la garantarea reparării pagubei produse prin săvârșirea faptei precum și a executării cheltuielilor judiciare.

În temeiul prevederilor art. 330 Cod procedură penală și art. 249 al. 1 Cod procedură penală, **propunem instanței să dispună menținerea sechestrului instituit** asupra bunurilor sus-menționate aparținând inculpaților Lumezeanu Adrian, Nedelcu Delia Mihaela și lordache Nelu.

Date privind desfășurarea urmăririi penale:

Prin ordonanța din data de 27.06.2014 s-a dispus începerea urmăririi penale în cauză pentru săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu cu consecințe deosebit de grave prev. de art. 247 al. 1 Cod penal rap. la art. 309 Cod penal.

Prin ordonanța din data de 30.10.2014 s-a dispus începerea urmăririi penale față de Lumezeanu Adrian, Ilie Doina și Pană Emil Ion pentru săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu cu consecințe deosebit de grave dacă funcționarul public a obținut pentru sine sau pentru altul un folos necuvenit prev. de art. 297 al. 1 Cod penal rap. la art. 13² din Legea 78/2000 cu modificările și completările ulterioare și art. 309 Cod penal cu aplicarea art. 5 Cod penal, iar în data de 20.04.2015 urmărirea penală a fost extinsă față de Nedelcu Delia Mihaela pentru aceeași faptă.

În data de 02.07.2015 s-a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale față de inculpații Lumezeanu Adrian, Ilie Doina, Pană Emil Ion și Nedelcu Delia Mihaela pentru faptele pentru care s-a început urmărirea penală față de aceștia.

Prin ordonanța din data de 05.06.2015 s-a dispus extinderea urmăririi penale față de Iordache Nelu pentru săvârșirea infracțiunii instigare la abuz în serviciu cu consecințe deosebit de grave dacă funcționarul public a obținut pentru sine sau pentru altul un folos necuvenit prev. de art. 47 rap. la art. 297 al. 1 Cod penal, art. 13² din Legea 78/2000 cu modificările și completările ulterioare și art. 309 Cod penal cu aplicarea art. 5 Cod penal, iar în data de 21.07.2015 s-a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale pentru această faptă.

Ulterior, prin ordonanța din data de 31.08.2016 s-a dispus schimbarea încadrării juridice a faptei săvârșite de acesta **din** infracțiunea de instigare la abuz în serviciu cu consecințe deosebit de grave dacă funcționarul public a obținut pentru sine sau pentru altul un folos necuvenit prev. de art. 47 rap. la art. 297 al. 1 Cod penal, art. 13² din Legea 78/2000 cu modificările și completările ulterioare și art. 309 Cod penal cu aplicarea art. 5 Cod penal în infracțiunea de complicitate la abuz în serviciu cu consecințe deosebit de grave dacă funcționarul public a obținut pentru sine sau pentru altul un folos necuvenit prev. de art. 48 al. 1 rap. la art. 297 al. 1 Cod penal, art. 13² din Legea 78/2000 cu modificările și completările ulterioare și art. 309 Cod penal cu aplicarea art. 5 Cod penal.

În data de 05.09.2016 s-a dispus extinderea și efectuarea în continuare a urmăririi penale față de Iovan Florina pentru săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu cu consecințe deosebit de grave dacă funcționarul public a obținut pentru sine sau pentru altul un folos necuvenit prev. de art. 297 al. 1 Cod penal rap. la art. 13² din Legea 78/2000 cu modificările și completările ulterioare și art. 309 Cod penal cu aplicarea art. 5 Cod penal, iar prin ordonanța din data de 14.09.2016 s-a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale pentru aceeași faptă.

Înainte de ascultare inculpaților li s-au adus la cunoștință învinuirea, faptul că au dreptul la un apărător ales sau din oficiu, dreptul de a nu face nici o declarație, întrucât tot ceea ce declară poate fi folosit și împotriva lor, precum și dreptul de a consulta dosarul în condițiile prevăzute de art. 94 Cod procedură penală.

Date privind persoana inculpaților:

(...)

Având în vedere că au fost respectate dispozițiile care garantează aflarea adevărului, că urmărirea penală este completă, existând probele suficiente și legal administrate iar faptele există, au fost săvârșite de inculpați, care răspund penal.

În baza art. 327 lit. a Cod procedură penală, (...),

DISPUN

1. Trimiterea în judecată în stare de libertate a inculpaților :

- **Lumezeanu Adrian** (...)

pentru săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu cu consecințe deosebit de grave dacă funcționarul public a obținut pentru sine sau pentru altul un folos necuvenit prev. de art. 297 al. 1 Cod penal rap. la art. 13² din Legea 78/2000 cu modificările și completările ulterioare și art. 309 Cod penal cu aplicarea art. 5 Cod penal

- **Ilie Doina** (...)

pentru săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu cu consecințe deosebit de grave dacă funcționarul public a obținut pentru sine sau pentru altul un folos necuvenit prev. de art. 297 al. 1 Cod penal rap. la art. 13² din Legea 78/2000 cu modificările și completările ulterioare și art. 309 Cod penal cu aplicarea art. 5 Cod penal

- **Nedelcu Delia Mihaela** (...)

pentru săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu cu consecințe deosebit de grave dacă funcționarul public a obținut pentru sine sau pentru altul un folos necuvenit prev. de art. 297 al. 1 Cod penal rap. la art. 13² din Legea 78/2000 cu modificările și completările ulterioare și art. 309 Cod penal cu aplicarea art. 5 Cod penal

- **Pană Emil Ion** (...)

pentru săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu cu consecințe deosebit de grave dacă funcționarul public a obținut pentru sine sau pentru altul un folos necuvenit prev. de art. 297 al. 1 Cod penal rap. la art. 13² din Legea 78/2000 cu modificările și completările ulterioare și art. 309 Cod penal cu aplicarea art. 5 Cod penal

- **Iovan Florina** (...)

pentru săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu cu consecințe deosebit de grave dacă funcționarul public a obținut pentru sine sau pentru altul un folos necuvenit prev. de art. 297 al. 1 Cod penal rap. la art. 13² din Legea 78/2000 cu modificările și completările ulterioare și art. 309 Cod penal cu aplicarea art. 5 Cod penal

- **lordache Nelu** (...)

pentru săvârșirea infracțiunii de complicitate la abuz în serviciu cu consecințe deosebit de grave dacă funcționarul public a obținut pentru sine sau pentru altul un folos necuvenit prev. de art. 48 al. 1 rap. la art. 297 al. 1 Cod penal, art. 13² din Legea 78/2000 cu modificările și completările ulterioare și art. 309 Cod penal cu aplicarea art. 5 Cod penal
(...)

Potrivit art. 329 Cod de procedură penală, dosarul cauzei se va trimite Tribunalului București, urmând a fi citați:

INCULPAȚI:

Lumezeanu Adrian – (...)

Ilie Doina – (...)

Nedelcu Delia Mihaela – (...)

Pană Emil Ion – (...)

Iovan Florina – (...)

lordache Nelu – (...)

MARTORI: (...)

Se stabilesc cheltuieli judiciare aferente urmăririi penale în sumă de 20.000 lei, ce vor fi suportate de către inculpați, în caz de condamnare, potrivit art. 274 Cod de procedură penală.

PROCUROR,

(...)